

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

mei 2013 | jaargang 17 | #05

Werken in de Rand

‘Veel jobs, maar ook werkloosheid’

Componist Luc Brewaeyts

Een hoofd vol klanken

Lokaal ouderenbeleid

Geef ouderen een stem

Europees

verbroederen

in Wezembeek-Oppem

+ AGENDA

Jan Hoet op bezoek in CC Strombeek

‘Kunst helpt de ogen te openen’

i

Joke Legroux (35) uit Merchtem werd vorige maand door Geert Meeus aangeduid om *deketting* voort te zetten. Joke geeft les in de lagere school Ter Dreef in Merchtem en verplaatst zich zoveel mogelijk met de fiets.

Bruisend Merchtem

Joke Legroux is geboren en getogen in Merchtem en zal zijn gemeente nooit verlaten. Dat heeft alles te maken met zijn achtergrond en zijn verbondenheid. 'Mijn ouders en grootouders zijn van Merchtem, ik heb een sterke band met de gemeente. Sinds 2005 woon ik met mijn gezin in de Bleukenweg. Ik geef les in het vijfde leerjaar van de lagere school Ter Dreef op amper een kilometer van onze woning. Ik ga met de fiets naar school. Dat vind ik belangrijk. We kiezen er bewust voor om geen twee wagens in huis te halen, hoewel dat met onze drie kinderen Lars (6), Anne (5) en Klaas (4) makkelijker zou zijn. Maar ik denk ook aan het milieu. Hebben we de wagen nodig, dan spreken we gewoon goed af of nemen we toch de fiets met de fietskar waarin de twee jongsten kunnen zitten. Lars speelt voetbal bij FC Merchtem 2000, eveneens op een boogscheut van onze woning, en Anne danst in de Kampanje in Steenhuffel. We halen en brengen haar met de wagen, maar combineren dat met boodschappen doen. Mijn echtgenote werkt in Aalst en daarvoor heb je toch een auto nodig. Het is leuk om zo dicht bij het centrum te wonen en toch nog op *den buiten* langs de velden. Enig minpuntje aan de fiets: op bepaalde stukken in het centrum is het echt gevaarlijk. Automobilisten kijken in feite weinig om naar fietsers. Ze houden vaak andere auto's in het oog. Maar al bij al lukt het wel goed met de fiets, terwijl auto's in het centrum van Merchtem bij momenten amper stapvoets vooruit raken. Dat komt deels door de verstedelijking van onze gemeente. Merchtem heeft nog steeds mooie stukjes natuur langs de Molenbeek, waar het leuk is om te wandelen, maar in het centrum begint de verstedelijking en de hoogbouw toch toe te nemen. Daar stoort ik me aan. In de nieuwe wijk Luitenant De Winde, die jonge gezinnen aantrekt, krijg ik het persoonlijk een

beetje benauwd. De huizen zijn er met hele kleine tuintjes dicht op mekaar gebouwd.'

Voelbare tendens

'De verfransing van de streek is voelbaar. In de kleuterschool gaat het aantal anderstaligen van 5 naar 20 procent in een paar jaar tijd. En dat is niet alleen in Merchtem zo. Ook in Asse, Roosdaal en Liedekerke hoor ik van collega-leerkrachten. Gelukkig voel ik me nog altijd thuis en blijft Merchtem een aangenaam dorp. Dat komt omdat iedereen er iedereen kent en de gemeente een bruisend verenigingsleven heeft. Ik was actief in de KAJ, het voetbal, en zo meer, en ben nog altijd actief in onder andere de werkgroep catechese en de KWB. Ik speel met veel plezier in onze Merchtemse zaalvoetbalcompetitie, waarbij elke ploeg minstens uit de helft Merchtemnaren moet bestaan.'

'Waar ik me ook aan stoort, is zwerfvuil. Ik doe mee aan de plaatselijke actie waarbij ieder zijn eigen straat zwerfvuivrij maakt. Mensen hebben te weinig oog voor milieu, en te veel voor economie. Het gebeurt dat ik mensen aanspreek wanneer ik ze iets op de grond zie werpen, al besef ik dat ik daarmee geen vrienden maak. Wat cultuur betreft, vind ik het geen gemis dat er geen cultuurcentrum is in Merchtem. Je kan makkelijk een optreden meepikken in de omliggende cultuurcentra.'

TEKST Joris Herpol ■ FOTO Filip Claessens

i In onze rubriek *deketting* laten we elke maand een bekende of minder bekende inwoner uit de Rand aan het woord over de dingen die hem of haar bezighouden. Hij of zij duidt de volgende randbewoner aan die de ketting voort mag zetten.

inhoud

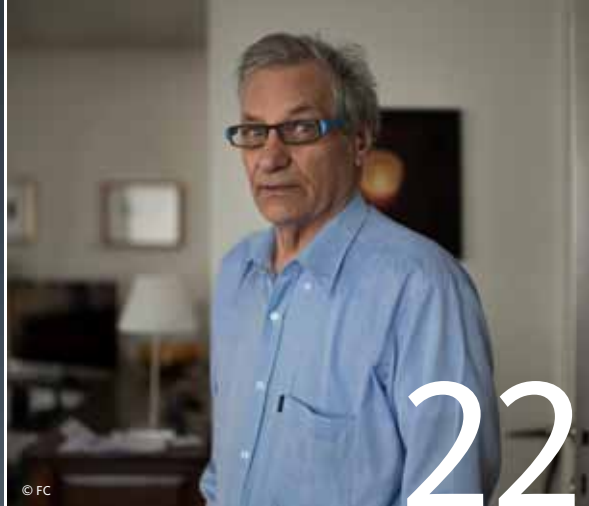

13

AGENDA BINNENIN

Werken in de Rand

De crisis laat zich voelen

10
Een hoofd vol klanken
Hij luisterde voor het eerst naar het legendarische muziekwerk *Le sacre du printemps* van Stravinsky toen hij dertien was en hij wist het: componist zou hij worden. Luc Brewaeys uit Vilvoorde **EN** is nooit meer van dat plan afgeweken.

12
Geef ouderen een stem
De gemeenten hebben de sleutels in handen om een toekomstgericht ouderenbeleid te voeren. Een lokaal ouderenbeleid is echter veel ruimer dan de zorg en de bouw van woonzorgcentra en serviceflats.

32
Voor een solidaire samenleving
De Chileense Aida Baeza Barra uit Strombeek zat in de jaren 80 onder Pinochet drie jaar in de cel. 'Een harde tijd, maar ook mooi', want ze leerde er analfabeten lezen en schrijven. Omdat het in **FR** haar land te gevaarlijk werd, vluchtte ze naar België.

- 02** ■ deketting
- 06** ■ vanassetotzaventem
- 09** ■ mijngedacht
- 16** ■ bouwwerk
- 24** ■ opstap
- 25** ■ dekijker
- 26** ■ natuurlijk
- 29** ■ kwestievansmaak
- 30** ■ lostinderand
- 32** ■ gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 188.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdreductie** Geert Selleslach | **Eindreductie en coördinatie** Ingrid Laporte | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en David Legréve | **Druk** Roularta, Roeselare | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Uit in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

‘Veel jobs, maar ook werkloos

Van over heel het land pendelen mensen naar de Rand. De luchthaven, de afgeleide industrie en de kantoorcomplexen zijn grote tewerkstellingspolen, maar toch hebben ook de randgemeenten af te rekenen met werkloosheid en lage werkzaamheidscijfers. Een Brussels fenomeen dat zich nu ook in de Rand manifesteert?

TEKST Bart Claes ■ FOTO Filip Claessens

Meten is weten. Zonder cijfermateriaal kan de werkloosheid niet op een afdoende manier worden aangepakt. Daarom nam het Departement Werk en Sociale Economie van de Vlaamse overheid de tewerkstellingscijfers onder de loep. De beleidsbarometer 2012 *De Vlaamse arbeidsmarkt in kaart* bundelt belangrijke cijfers zoals de werkzaamheids- en werkloosheidsgraad en de jobratio, met de lokale kenmerken en indicatoren per provincie uitgelicht.

De provincie Vlaams-Brabant heeft met 5,7% de laagste werkloosheidsgraad van alle Vlaamse provincies in 2010. Toch laat de crisis zich hier ook voelen. In 2008-2010 steeg het aantal niet-werkende werkzoekenden met 21,8%. Gooik scoort met een werkloosheidsgraad van 3% bijzonder laag, Randgemeenten als Vilvoorde (9%) en Drogenbos (9,7%) dan weer opvallend hoog. Ook Kraainem, Zaventem, Machelen en Wemmel scoren bo-

ven het Vlaamse gemiddelde van 7%, net als Linkebeek, Drogenbos en Sint-Pieters-Leeuw.

Werkzaamheidscijfers

Werkloosheidscijfers zeggen niet alles, de werkzaamheidscijfers zijn ook belangrijk. De gemiddelde arbeidsdeelname van 20 tot 64-jarigen in Vlaams-Brabant bedraagt 72,5%. Dat is hoger dan het Vlaamse gemiddelde van 71,3%. Tegen 2020 wil Vlaanderen echter een werkzaamheidsgraad van 76% om de vergrijzing en de welvaartsstaat te kunnen blijven bekostigen. Kraainem laat de laagste werkzaamheidsgraad van Vlaams-Brabant en Vlaanderen optekenen. Net geen 55 op 100 personen tussen 20 en 64 jaar zijn er aan het werk. Wezembeek-Oppem en Tervuren scoren lager dan 65% van de doelgroep, en ook alle overige gemeenten in het zuidoosten van Brussel tussen Kraainem en Drogenbos scoren behoorlijk laag.

Hoe is de lage werkzaamheidsgraad te verklaren? Er zijn toch jobs genoeg rond Za-

ventem en de inwoners kunnen doorgaans niet beschuldigd worden van kansarmoede. Marleen Jacobs, onderzoekster van het Departement Werk en Sociale Economie en auteur van de beleidsbarometer, relateert. ‘De werkzaamheidsgraad voor het totaal van de 19 gemeenten van de Rand ligt met 70% slechts iets onder het Vlaams gemiddelde van 71,3%. Gemeenten als Vilvoorde, Machelen, Meise en anderen evenaren dat Vlaamse gemiddelde of liggen er zelfs eens stuk boven. In gemeenten als Kraainem en Wezembeek-Oppem is de werkzaamheidsgraad inderdaad lager. Dat komt omdat nogal wat mensen daar gewoon niet deelnemen aan de arbeidsmarkt en dus ook niet opduiken in de statistieken van de werkzoekenden. Dat reflecteert zich in een relatief lage werkloosheidsgraad in deze gemeenten.’ Het gaat dan om studerende jongeren, bruggepensioneerden, mensen die rentenieren, huisvrouwen en huismannen, langdurig zieken en zo meer.

‘Ten opzichte van 2003 ligt de werkzaamheidsgraad van Vlaanderen 2,3 procentpunten hoger in 2010. In de Rand is die vooruitgang iets minder: 1,2 procentpunten. De crisis speelt ongetwijfeld een rol. De evolutie van de werkzaamheidsgraad van de Rand volgt die van het Vlaams Gewest over de tijd. We merken wel dat het verschil tussen de werkzaamheidsgraad van de Rand en die van het Vlaams Gewest over de tijd ietsje groter is geworden.’

FR ‘De nombreux emplois, mais aussi du chômage’

Avec 5,7%, la province de Brabant flamand présente le taux de chômage le plus bas de toutes les provinces de Flandre en 2010. Mais la crise y fait également sentir ses effets. En 2008-2010, le nombre de demandeurs d'emploi inactifs a augmenté de 21,8%, comme il ressort du baromètre politique 2012 *De Vlaamse arbeidsmarkt in kaart*. Des communes du Vlaamse Rand, telles que Vilvoorde (9%) et Drogenbos (9,7%) présentent des chiffres élevés en matière de chômage. De même, les chiffres de Drogenbos, Kraainem,

Linkebeek, Zaventem, Machelen, Sint-Pieters-Leeuw et Wemmel dépassent la moyenne flamande de 7%. Le taux moyen d'activité des personnes de 20 à 64 ans du Brabant flamand s'élève à 72,5%, soit un pourcent de plus que la moyenne de la Flandre. Kraainem présente le taux d'activité le plus faible de la Flandre. A peine 55 personnes sur 100 entre 20 et 64 ans travaillent. Le Rand compte de nombreux emplois, surtout grâce à la présence de l'aéroport et de vastes complexes de bureaux, mais selon les

chiffres du chômage, les emplois dans le secteur tertiaire sont sous-représentés. Les habitants en situation précaire, souvent des allochtones, restent souvent sur la touche. Est-ce un phénomène qui nous arrive de Bruxelles? Pour garantir une meilleure harmonisation entre l'offre et la demande sur le marché du travail, les services publics pour l'emploi VDAB (Flandre) et Actiris (Bruxelles) ont conclu un nouvel accord de coopération en juillet 2011 sur la mobilité interrégionale en matière d'emploi.

heid'

Brussels fenomeen?

De Rand telt veel jobs, zo blijkt uit de jobratio. Die wordt berekend door het aantal jobs per 100 inwoners op arbeidsleeftijd (15-64 jaar) te becijferen. Gemiddeld zijn er in Vlaanderen 67 jobs per 100 inwoners op arbeidsleeftijd. Machelen (237,5) en Zaventem (221,5) laten veruit de hoogste jobratio optekenen. Ook Vilvoorde en Drogenbos scoren meer dan 100. De reden is te zoeken bij de aanwezigheid van de luchthaven en de vele industrieën en kantoorzones. De werkloosheidscijfers in deze gemeenten tonen dat de voornamelijk tertiaire jobs niet aan iedereen zijn besteed. De kansarme, vaak anderstalige inwoners vallen nog steeds uit de boot. Een fenomeen dat komt overgewaaid uit Brussel? Net zoals de overvolle scholen waar de Rand steeds vaker mee af te rekenen krijgt?

'Dat zou kunnen', stelt Marc Haesendonckx, beleidsmedewerker van het Departement Werk en Sociale Economie en inwoner van Brussel. 'De bevolkingstoename in Brussel heeft de onvermijdelijke verbrusseling van de Rand tot gevolg, maar dit geldt ook voor veel verder. Brussel heeft een jaarlijks netto positief bevolkingssaldo van 30.000 inwoners en kan die moeilijk allemaal blijven opstapelen. Het is dus logisch dat de mensen elders betaalbare huisvesting gaan zoeken. Niet alleen de vooral Franstalige middenklasse en eurocraten doen dat, het fenomeen speelt zich al enige tijd in alle lagen van de bevolking af, ook bij de anderstalige, minder vermogende lagen van de samenleving. Deze verhuisbeweging beperkt zich niet langer tot Vilvoorde, maar reikt verder tot Aalst en Ninove of andere gemeenten waar nog betaalbare huisvesting te vinden is. Maar hierover zouden we meer dan enkel de arbeidsmarktstatistieken moeten uitspitten, en bijvoorbeeld ook kijken naar de aanwezigheid van sociale huisvesting om te zien welke gemeenten hun verantwoordelijkheid opnemen zodat we deze beweging beter kunnen duiden.'

Samenwerking

Als de Brusselse fenomenen zich over de gewestgrenzen heen manifesteren, is er dan niet meer samenwerking nodig tussen Brussel

en de Rand? 'Er wordt op dit moment al gezocht naar meer samenwerking', weet Marc Haesendonckx. 'De metropolitane of Brusselse hoofdstedelijke gemeenschap – zoals die in de zesde staatshervorming vermeld staat – moet een overlegorgaan worden voor een gemeenschappelijke aanpak van problemen zoals bijvoorbeeld mobiliteit. Specifiek op het vlak van de arbeidsmarkt is er de bestaande samenwerking tussen de publieke bemiddeldingsdiensten VDAB (Vlaanderen) en Actiris (Brussel) over het versterken van de interregionale arbeidsmobiliteit.'

In dit kader sloten Vlaanderen en Brussel in juli 2011 een vernieuwde samenwerkingsovereenkomst af waarin een aantal doelstellingen vervat liggen. 'Vacatures worden automatisch uitgewisseld tussen VDAB en Actiris. In 2012 werden 80.651 vacatures overgemaakt van

VDAB aan Actiris en 6.368 vacatures van Actiris naar VDAB. Maar er is meer. VDAB motiveert werkgevers in de Rand om vacatures ook open te stellen voor Brusselse werkzoekenden en hen te helpen met het gevraagde taalniveau. Op jaarbasis moet de VDAB zo proberen 1.500 vacatures voor laaggeschoolden over te maken aan Actiris. Actiris engageert zich om voor elke van deze aanbiedingen zes werklozen te mobiliseren en actief te bemiddelen. Het doel is om elk jaar minstens 1.000 Brusselse werkzoekenden in de Rand aan de slag te krijgen. Er wordt extra ingezet op jobdatings en jobbeurzen. In 2013 wordt onderzocht of dit gebied uitgebreid kan worden tot Aalst, Leuven, Mechelen en Aarschot. Deze inspanningen zijn een win-winsituatie. De Brusselse werkzoekenden worden geactiveerd en knelpuntvacatures in de Rand worden opgevuld.'

Zoek de schat

DILBEEK Op 9 mei vindt Pajot Event plaats, het eerste geocoaching evenement in het Pajottenland. Geocoaching is een moderne vorm van de traditionele schatzenoektocht. Iemand verstopt ergens een waterdichte doos, met daarin een logboek en een aantal voorwerpen. Hij bepaalt de precieze coördinaten van de schuilplaats en publiceert die op het internet. De deelnemers aan de geocoaching kunnen dan op zoek gaan naar de schat of cache. Vinden ze die, dan schrijven ze hun bevindingen over de tocht neer in het logboek en mogen ze uit de doos een voorwerp nemen en moeten er ook één inleggen. Zo verandert voortdurend de inhoud van de schat. Mooi meegenomen is dat je tijdens de zoektocht ook de mooiste plekjes van de streek ontdekt. Inschrijven voor het Pajot Event van 9 mei kan vanaf 8.30 uur; starten doe je aan het Huisje Mostinckx in het centrum van de Dilbeekse deelgemeente Sint-Martens-Bodegem. ■ TD

i Meer info
www.pajot-event.be

Zonienwoud.be

VLAAMSE RAND Alle informatie over dat fantastische bos dat het Zoniënwoud is, vind je voortaan op www.zonienwoud.be. De nieuwe website is een initiatief van de drie gewesten. Op de website vind je de leukste fiets- en wandelpaden, het mountainbikenetwerk, bosspelen en tips voor een bezoek aan onder meer het Kasteel van Terhulpen of het Rood Klooster. Wie wat meer achtergrondinformatie wil, kan op www.zonienwoud.be ook le-

zen over de rijke geschiedenis van het woud. Je leert er hoe het bos beheerd wordt en komt alles te weten over de rijke biodiversiteit. Leuk is de rubriek *Zet je in!*, waar je als bezoeker zelf je steentje kan bijdragen door bijvoorbeeld planten en dieren in kaart te brengen of je foto's van het Zoniënwoud te delen. Verenigingen kunnen op de nieuwe website hun activiteiten in een kalender plaatsen en bosgebruikers kunnen wandelingen en fietstochten delen. ■ TD

Leonardkruispunt zuivert water

JEZUS-EIK Het beroemde en beruchte Leonardkruispunt heeft sinds kort zijn eigen waterzuiveringsstation. Het afvalwater van dat enorme bouwwerk wordt op het niveau -3 gezuiverd en opgepompt om in de vijvers van Drij Borren in het Zoniënwoud geloosd te worden. 'Het Leonardkruispunt is een complex bouwwerk met naast het bovengrondse niveau drie ondergrondse verdiepingen. Op -1 loopt de E411, op -2 de Leonardtunnel of de RO en op -3 is er een technische ruimte waar ook het zuiveringsstation is gelegen', vertelt Peter Vanderheyden van het Agentschap Wegen en Verkeer. Op zes plaatsen wordt het water van het wegdek opgevangen en naar de grofvuilfilter geleid. Daar worden het zwerfvuil, bladeren, sigarettenpeuken, enzovoort, van het regenwater gescheiden. Het water komt dan in een slibvanger terecht om het slib te laten bezinken. De olie- en vetfilter zorgt ervoor dat resten van brandstof en motorolie van het regenwater worden gescheiden. Het gezuiverde regenwater wordt in een bufferbekken opgeslagen en naargelang het waterniveau wordt het gezuiverde water naar het Zoniënwoud verpompt. Via de Blankedellevallei komt het zuivere water in de vijver van het natuurreservaat Drij Borren in het Brusselse deel van het Zoniënwoud terecht. ■ WP

demaand ▶

De grondige werkzaamheden aan het station van **Vilvoorde** zullen wellicht nog eind dit jaar van start gaan. ▶ De Duitse warenhuisketen Aldi heeft een nieuwe stedenbouwkundige vergunning aangevraagd voor een winkel op het terrein van het Chinees restaurant Lee Dynasty aan de Ninoofsesteenweg in **Dilbeek**. ▶ Werkgeversorganisatie

VOKA smelt de afdelingen uit Brussel en Halle-**Vilvoorde** samen. ▶ 912 leerlingen uit de Rand hebben zich dit schooljaar niet kunnen inschrijven in een basisschool naar keuze, een stijging met ruim 12 % in vergelijking met vorig schooljaar. ▶ Naast Uplace in **Machelen** krijgt nu ook het winkelcomplex Just under the Sky aan de Van Praetbrug in La-

ken enkele strenge randvoorwaarden opgelegd. ▶ De watertoren van Steenokkerzeel is verkozen tot het meest originele huis van België en Frankrijk. ▶ Het zwaluwproject van Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei en de gemeenten Ternat en **Dilbeek** werd door de provincie bekroond met een *koesterster* omwille van de positieve

Samen inburgeren

VLAAMSE RAND Zeven gemeenten, waarvan vijf uit de Vlaamse Rand, hebben hun schouders gezet onder het initiatief *Samen inburgeren* van de Vlaamse overheid en de lokale integratiediensten van Asse, Dilbeek, Machelen, Sint-Pieters-Leeuw, Vilvoorde, Halle en Liedekerke. 'Samen inburgeren is een initiatief waarbij inwoners van een gemeente in duo nieuwkomers op sleeptouw nemen doorheen het sociaal-culturele en sportieve aanbod van de gemeente. Bedoe-

ling is om nieuwkomers te laten proeven van het lokale samenleven en hen een kans te geven om hun Nederlands te oefenen. Het zijn de lokale integratiediensten van de gemeenten die de vrijwilligers ondersteunen en de *koppeltjes* vormen', legt Jo Van Vaerenbergh van het provinciaal integratiecentrum uit. Onder meer in Dilbeek loopt het project al een tijdje en met succes. 'We proberen zo goed mogelijk mensen met mekaar te koppelen. Daarom gaan we

op zoek naar gemeenschappelijke interesses. Zo zijn er *koppeltjes* die samen naar tentoonstellingen gaan, anderen gaan dan weer naar het zwembad', vertelt Evi Wouters van de integratiedienst in Dilbeek. Vrijwilligers die willen meewerken aan het project, vinden meer informatie op www.sameninburgeren.be of bij hun lokale integratiedienst. ■ TD

Restauratie Sint-Gudula

HAMME De eeuwenoude en beschermde Sint-Gudulakerk van Hamme, een gehucht van Merchtem, is zopas volledig gerestaureerd. 'Het werd een werk van lange adem', vertelt Herman Braet. 'De kerkfabriek werkt sinds 1992 aan de restauratie van het kleine maar o zo mooie Sint-Gudulakerkje. In november 2010 werden de nodige subsidies toegekend door de Vlaamse overheid. In oktober 2011 werd gestart met de restauratie. Eerst werd verwacht dat eind vorig jaar alles klaar zou zijn, maar het werd half april van dit jaar. De kerk is vanbinnen en vanbuiten grondig opgeknapt en ook het orgel werd gerestaureerd. Het resultaat mag gezien worden. Het Sint-Gudulakerkje schittert weer in al haar pracht.' In de kerk, die een van de kleinsten van de streek is, zullen erendiensten plaatsvinden, maar ook concerten en tentoonstellingen. ■ TD

invloed op de biodiversiteit. ▶ De kans bestaat dat, na Océade en Mini-Europa, ook Kinopolis de Heizel zal moeten verlaten. ▶ Vlaams minister voor Mobiliteit Hilde Crevits (CD&V) raamt de kosten om doorgaand en lokaal verkeer op de grote ring te scheiden op 350 miljoen euro. ▶ Steden als **Vilvoorde** en Halle moeten voor 2014 niet

rekenen op een erkenning als centrumstad. Dat zei Vlaams minister van Binnenlands Bestuur Geert Bourgeois (N-VA) in het Vlaams parlement. ▶ In **Asse** is op de Asphaltcosite vlakbij het station de symbolische eerste steen gelegd van het nieuwe jeugdcentrum. ▶ Het afvalwater in het waterzuiveringsstation Brussel-Noord, net op

de grens van Brussel met **Vilvoorde**, wordt voortaan met groene energie gezuiverd voor het in de Zenne stroomt. ▶ In **Meise** moet judoclub Mansio zijn vertrouwde judozaal in de sporthal verlaten omdat de gemeentelijke basisschool er nieuwe klaslokalen in gebruik neemt. ▶ De Westvaardijk tussen **Grimbergen** en **Vilvoorde** is in zeer

Nieuw stukje bos

VILVOORDE De leerlingen van de land- en tuinbouwschool KTA Horteco in Vilvoorde zijn onlangs gestart met de aanleg van een nieuw bos aan de Woluwelaan. Een stevige klus, want in totaal gaat het om achtduizend bomen, goed voor 2,85 ha bos. De aanleg van het bos maakt deel uit van het project *Natuur op school* en wordt ondersteund door de Groene Corridor en het Agentschap voor Natuur en Bos. Dankzij

het harde labeur van de leerlingen worden twee bestaande bossen met mekaar verbonden en ontstaat er een groene gordel langs de drukke Woluwelaan. In het nieuwe bos worden enkel inheemse boomsoorten geplant. De leerlingen van de school gaan van het bos gebruik maken voor hun praktijklessen. Wie een kijkje wil nemen in het nieuwe stukje groen kan dat tijdens de opentuintag van 5 mei. ■ TD

©DL

Kinderfeest

WEZEMBEEK-OPPEM/ SINT-GENESIUS-RODE De kinderhoogdag, het spetterende cultuurfestival voor families, strijkt op 26 mei neer in Wezembeek-Oppeem, op 2 juni in Sint-Genesius-Rode. Op het menu staan prikkelende theatervoorstellingen, creatieve workshops, doorlopende animatie en bijzondere vertellingen, allemaal op kindermaat. De kinderhoogdagen bieden aan kinderen tussen 3 en 12 jaar en hun (groot)ouders de kans om te ontdekken dat cultuur heel plezierig is. 'Wie erbij wil zijn, reserveert best vooraf, want

De stad van Babel

BRUSSEL Brussel heeft de voorbije tien jaar een demografische en taalkundige omwenteling doorgemaakt. Dat blijkt uit de derde taalbarometer van VUB-onderzoeker Rudi Janssens. Vroeger was er vooral sprake van een dominante taal die de andere talen verdringt; nu is er meer en meer sprake van een enorme diversiteit aan talen. Opvallend is dat het aandeel gezinnen waar Nederlands en Frans wordt gesproken sterk is gestegen. In bijna 22 procent van de gezinnen wordt nu Nederlands gesproken. De top vijf van de meest gesproken talen blijft dezelfde, maar het aantal Brusselaars dat de taal goed be-

heerst zakt. Het Frans staat op nummer 1 (88,5%), het Engels op nummer 2 (29,7%), het Nederlands op 3 (23,1%), het Arabisch op 4 (17,9%) en het Spaans op 5 (8,9%). 'Frans is de algemene lingua franca gebleven', zegt Rudi Janssens. 'De meeste inwoners van Brussel spreken Frans, maar dat betekent niet dat het Frans de functie van andere talen overneemt. Ook het Engels wordt meer en meer gesproken, maar verdringt evenmin het Frans of het Nederlands. Het is dus geen of-of maar een en-en-verhaal. De uitdaging op politiek en maatschappelijk vlak is leren omgaan met deze taaldiversiteit.' ■ TD

Dag van de aardbei

PAJOTTENLAND De aardbeiteelt kende zijn gloriejeden aan de Denderoeveren in Roosdaal. Pamel werd bekend omwille van de aardbeimarkten. Van die hoogdagen kunnen we opnieuw proeven tijdens de *Dag van de aardbei* op zondag 19 mei. Het provinciaal proefcentrum voor kleinfruit Pamel in Roosdaal verwent de bezoekers met tal van activiteiten. Producenten stellen er hun ambachtelijke producten voor. Voorts zijn er de culinaire demonstraties en proevertjes in samenwerking met de school Elishout, en er is de 58e nationale aardbeiententoonstelling van aardbeientelers. Op de proefvelden in Pamel geven experts gratis rondleidingen. Daarbij gaan ze uitgebreid in op de biologische teelt van aardbeien en kleinfruit, zoals stekelbessen, rode en zwarte bessen. Op dezelfde dag kan je ook deelnemen aan de aardbeifietstocht die tussen 10 en 14 uur vertrekt aan het GC Het Koetshuis in Roosdaal-Strijtem. De fietstocht komt langs het proefcentrum Pamel in de Molenstraat 26 in Roosdaal. ■ GH

i Meer info
www.vlaamsbrabant.be

slechte staat en vormt een gevaar voor alle weggebruikers. ► Hans Bonte (SPA), burgemeester van **Vilvoorde**, roept op om het probleem aan te pakken van de jongeren die in Syrië gaan meevechten tegen het regime. ► De provincie Vlaams-Brabant wil langs de Bergensesteenweg in **Sint-Pieters-Leeuw** drie woonwagenterreinen inplannen. Een aantal buurtbewoners is tegen.

► Het Amerikaanse farmaceutische bedrijf St. Jude Medical, gespecialiseerd in hartziekten, verhuist zijn distributiecentrum en Europese hoofdzetel dit jaar naar Brucargo-West in **Zaventem**. ► In **Itterbeek** is de NV Soprimat, dat in heel Vlaams-Brabant 18 woon- en zorgcentra beheert, begonnen met de bouw van 45 luxe-serviceflats op de terreinen van het woon- en zorgcentrum Ko-

ning Albert. ► De naam van de nieuwe Gordel is bekend: **Gordelfestival**. ► Dit najaar kunnen de 42 nieuwe serviceflats met ondergrondse garage en polyvalente ruimte aan de Vlinderse Hoek in **Tervuren** in gebruik worden genomen. ► De film **Peizegem vroeger**, die in april werd uitgebracht, schetst aan de hand van amateurbeelden een tijdsbeeld van een dorpsgemeenschap tussen

1950 en 2000. ► **Zaventem** moet nog tot minstens juni verder met het oude schepencollege. De Raad voor Verkiezingsbetwistingen beoordeelde de voordrachtsakte van het nieuwe college als ongeldig omdat vijf mandatarissen twee voordrachtsaktes getekend zouden hebben, wat niet kan. Nu moet de Raad van State hierover een uitspraak vellen. ■ JH

voor de voorstellingen is het aantal plaatsen beperkt', zegt Cindy Van Dijk van vzw 'de Rand'. 'Het programma van de kinderhoogdagen is zo samengesteld dat ook anderstaligen mee kunnen genieten.' ■ TD

i De kinderhoogdagen vinden plaats op 26 mei in de Kam (Wezembeek Oppem) en op 2 juni in de Boesdaalhoeve (Sint-Genesius-Rode), telkens van 13 tot 18 uur. Meer info vind je op www.kinderhoogdag.be

i **Fatima Ualgasi** is een geboren en getogen Vilvoordse met internationale roots, literaire ambities en diverse blogs. Voor *RandKrant* schrijft zij afwisselend met Tom Serkeyn, Joris Hintjens, en Dirk Volckaerts de column *mijngedacht*.

Op een ander spoor

Begin dit jaar hoorde ik dat vervoersmaatschappij De Lijn plannen heeft voor vier nieuwe tramlijnen naar en rond Brussel, onder andere een door Vilvoorde. Omdat ik me niet kon voorstellen waar die tram dan wel zou moeten rijden, bekeek ik de plannen eens van naderbij.

Wel, ik ben niet erg enthousiast. Niet omdat ik iets heb tegen trams of tegen een uitbreiding van het openbaar vervoer. Of dat ik ontken dat er iets moet gebeuren aan de verkeerssituatie in en rondom Brussel. Alleen, het traject van die tramlijn, ik zie het niet. Wat er op papier staat, zal wel goed bestudeerd zijn en kloppen. Maar papier is niet de realiteit. Vraag dat maar aan die man uit Peutie, die een kanjer van een fietsbrug letterlijk voor zijn deur kreeg.

Papier is geduldig. Als er voor de mogelijke knelpunten op papier een oplossing bestaat, dan lijkt het alsof die knelpunten ophouden te bestaan. Vooral als de uitwerking van die oplossingen buiten het kader van de plannenmaker zelf valt. Toen onze beruchte Vilvoordse ronde punten werden aangelegd, wist men ook al dat er daarnaast buiten de stadskern een doorsteek zou moeten komen voor doorgaand verkeer. Wat in de tramlijnplannen ook wordt gezegd. Maar voor die tram is er een concreet plan, voor die doorsteek nog steeds niet. Wat denk je dan dat er eerder gaat komen? Ik gok op trams die de het verkeer alleen nog penibeler zullen maken.

Ik ben nochtans echt niet tegen nieuwe tramlijnen. Alleen al uit nostalgie. Ik herinner me dat mijn oma mij vertelde dat vroeger over de Haachtsesteenweg de boentram reed, helemaal tot in Haacht. Ik vroeg me af waarom dat niet meer zo was, want ik vond trams net zo leuk. Maar van die tram was in mijn jeugd al letterlijk geen spoor meer. Die weg is, net als

de ronde punten, al vele malen hertekend en heraangelegd. Nog niet zo lang geleden zelfs. En dan nu nog maar eens?

In heel dit verhaal mis ik vooral het element overleg. Met de bevolking in de eerste plaats. Als je wil dat een project ruim gedragen wordt, moet je meer doen dan de plannen openbaar maken en de mogelijkheid bieden om erop te reageren. Onlangs hoorde ik op tv een ambtenaar, belast met het aanleggen van nieuwe speelpleinen, zeggen: 'als je met een concreet plan bij de mensen komt, dan hebben ze het gevoel dat dat plan er gaat komen, of zij er iets tegen inbrengen of niet. Je kan beter naar de mensen gaan met een leeg blad'.

En dan zwijg ik nog over overleg met de andere vervoersmaatschappijen. Of over een visie op verkeer in de Rand en in Brussel in het algemeen. Was de metropolitane gemeenschap niet onder meer daarvoor bedoeld? Ware het niet verstandiger geweest om eerst eens de koppen bij elkaar te steken en uit te vissen wat er nodig is en daar dan samen aan te bouwen? Met een gemeenschappelijk budget?

Er loopt trouwens momenteel een interessant proefproject, waarin werkgevers hun personeel een bepaald budget aanbieden dat ze vrij mogen besteden aan het type van woonwerkverkeer naar hun keuze. Wat blijkt? Als mensen er voldoende budget voor krijgen, variëren ze meer qua soort vervoer én ze maken meer gebruik van het openbaar vervoer. Zou het niet beter zijn om daarin te investeren dan in een prestigieus plan dat misschien meer verkeersellende zal creëren dan dat het oplost?

TEKST Fatima Ualgasi ■ FOTO Filip Claessens

i **Reacties?** Mail naar randkrant@derand.be

Componist Luc Brewaeyns

Een hoofd vol klanken

Hij luisterde voor het eerst naar het legendarische muziekwerk *Le sacre du printemps* van Stravinsky toen hij dertien was en hij wist het: componist zou hij worden. Luc Brewaeyns is nooit meer van dat plan afgeweken.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

Vandaag heeft hij zeven symfonieën, een opera, een hele resem andere concert- en kamermuziek en zelfs bewerkingen van Frank Zappa-songs op zijn naam staan. Zijn internationale faam is groot en laatst riep Klara hem nog uit tot musicus van het jaar. Ondertussen gaat het goed met de componist. 'Ook met mijn gezondheid', verklaart hij. Tot voor kort was dat anders. 'Ik heb vier kankers overwonnen en vorig jaar was ik er bijna aan door een zware infectie. Sinds ze een aantal maanden nog enkele stents in mijn aders hebben gestoken, gaat het eigenlijk prima.'

Op tafel liggen enkele onafgewerkte partituren. In de loop van de maand mei zou hij daar graag klaar mee zijn. Het gaat om een concertwerk voor het Amsterdamse Concertgebouworkest, volgens vakbladen hét beste orkest ter wereld. 'Termen als *beste* en *grootste* zijn relatief', vindt Brewaeyns. 'Eind vorig jaar hebben ze nog een stuk van mij gespeeld en ik moet zeggen dat het formidabel klonk. Het is dus zeker plezant om voor zulke mensen te werken.'

Veel luisteren, veel doen

Luc Brewaeyns is ontegensprekelijk een van de meest vooraanstaande Belgische componisten. Hij schrijft hedendaagse, *spectrale* muziek. Het *spectralisme* baseert zich op de boventonen in de muziek, de tonen waaruit elke klank bestaat. Daardoor is harmonie belangrijk in zijn werk. 'Voor veel mensen is de drempel naar hedendaagse muziek hoog, dat klopt. Wie geïnteresseerd is om er meer over te weten, kan ik maar één ding aanraden en dat is veel, heel veel luisteren. Zo ben ik er ook mee begonnen. Ik kan hier een hele uitleg afsteken over theorie en structuur, maar daar heeft niemand iets aan, tenzij een collega of een student compositie.' Zijn studenten geeft hij hetzelfde advies. Luisteren, liefst met de partituur erbij, om de compositie beter te leren begrijpen. Zo, partituur in de hand, heeft Brewaeyns een groot deel van zijn jeugd doorgebracht.

De componist komt niet uit een muzikaal nest. 'Voor mij waren er geen muzikanten in de familie.' Er was wel altijd veel muziek in huis via radio, televisie en elpees. 'Componeren ben ik rond mijn tien jaar beginnen doen

en ik ben er nooit meer mee gestopt.' Drie jaar later wist hij zeker dat hij van componeren zijn beroep wilde maken. 'Ik heb ontzettend veel geschreven in mijn jonge jaren', vertelt hij. 'Aanvankelijk ging het om vrij traditionele melodieën. Gaandeweg leer je dan nieuwere en modernere dingen kennen die je beïnvloeden. Uiteindelijk vallen er allerlei kleine stukjes van overal samen. Daaruit ontstaat dan je eigen stijl.' Naar die eerste partituren hoeft niemand op zoek te gaan. Hij heeft ze niet bijgehouden wegens 'niet goed genoeg'. 'Zo leer je het vak. Het zijn stuk voor stuk goede oefeningen geweest. Het is ook niet erg als je nu en dan iets kopieert in het begin. Ook dat is een goede manier om de muziek beter te leren begrijpen.'

Een orkest in je hoofd

Na het werk voor het Concertgebouworkest wil Brewaeyns graag zijn achtste symfonie afwerken, daarna zal hij een aantal sonnetten van Shakespeare op muziek zetten. 'Of ik nu een symfonie schrijf of een werk voor één instrument, de aanpak is altijd dezelfde.' Er staat een piano in de woonkamer, maar die doet de laatste tijd vooral dienst als ornament. Schrijven doet Brewaeyns aan tafel. En het echte schrijfwerk, op papier of op computer, is ook altijd pas het laatste onderdeel van het proces. 'Wanneer ik een opdracht krijg, begin ik na te denken. Op de duur ontstaan er klankideeën die ik probeer uit te werken. Dat doe ik in eerste instantie in mijn hoofd.' Wanneer hij een symfonie componeert, dan hoort hij de lijnen van elk instrument apart in zijn hoofd, tot er een heel orkest in zit. 'Pas als een werk voor 80 procent af is, zet ik me daadwerkelijk aan het schrijven.'

'Er broeien meestal verscheidene werken tegelijk in mijn hoofd. Die lopen elkaar niet in de weg, ik kan ze perfect gescheiden houden.' Vroeger was een stuk zelfs volledig af voor hij één noot neerpande. Daar heeft zijn zesde symfonie verandering in gebracht. 'Ik weet altijd graag vooraf waar ik naartoe wil. Er zijn collega's die anders tewerk gaan. Ze beginnen en ze zien wel waar ze uitkomen. Voor die zesde symfonie heb ik het ook zo geprobeerd en inderdaad, dat werkte eveneens. Dus sindsdien laat ik ruimte voor mijn intuïtie om kleine veranderingen aan te brengen in het oorspronkelijke plan. Meestal zijn er dat niet zo veel.'

EN A head full of sounds

He was 13 years old when he first heard the legendary musical work *The Rite of Spring* by Stravinsky. It was then that he made up his mind about wanting to be a composer. Luc Brewaeyns from Vilvoorde never lost sight of that aim and he is now acknowledged as one of Belgium's leading composers. He writes contemporary music based on the spectral approach. Spectralism is informed by the musical overtones, the constituent tones of every sound. That is why harmony is a key component of his work. 'Contemporary music is quite impenetrable for a lot of people. For those

interested in finding out more about the subject, the only thing I can recommend is to listen to it as much as you can.' When he composes a symphony, he hears the lines of each instrument separately in his head, until everything is combined into a whole orchestra. 'I only start writing when 80% of the work is finished. I generally have several works simmering away in my head but they never get in each other's way, as I am perfectly capable of keeping them apart. Walking and meditating help me to discover sounds but ideas can come to me at the strangest times.'

Wiskunde

Het gebeurt dat een componist iets moet berekenen. 'Als je akkoorden wil opbouwen die te ingewikkeld zijn, neem ik er al eens een rekenmachine bij. Muziek en wiskunde liggen dicht bij elkaar. Ik hou ook echt van wiskunde. De overeenkomsten zitten hem vooral in de verhoudingen. Dikwijls valt de climax van een stuk precies op de gulden snede van de duurtijd. Ik hoef dat zelfs niet meer te berekenen. Poef! Het gebeurt gewoon. En ook mensen die totaal niks van wiskunde of van muziek afweten, voelen doorgaans dat zulke muziekstukken beter werken dan andere. Ik vermoed dus dat wiskunde niet zomaar is uitgevonden, maar rechtstreeks uit de natuur komt. Bekijk bijvoorbeeld hoe een vioolsnaar trilt. Dat mechanisme is zoals het is, het is niet de mens die het bepaalt. En ook die tonen verhouden zich op een perfect wiskundige manier tot elkaar.'

Wandelen

Luc Brewaeys lijkt niet echt in inspiratie te geloven. 'Ongetwijfeld zijn er wel externe factoren die je beïnvloeden, maar aangezien mijn stukken niet echt een boodschap of verhaal hebben, blijven die altijd op de achtergrond. Tegen dat een werk goed op dreef komt, ben ik de eventuele aanleiding al helemaal vergeten', zegt hij. Opeens zijn de klanken er en beginnen ze te tuimelen tot ze allemaal hun plaats in het werk hebben gevonden.

Wandelen is wel een prima activiteit om dat tuimelen in gang te zetten. 'Nu wandel ik met de hond', en Brewaeys wijst naar de Cavalier King Charles die in zijn mand ligt te soezen. 'Beethoven kreeg ook altijd de beste ideeën terwijl hij aan het wandelen was. Mediteren kan eveneens helpen, maar uiteindelijk krijg ik ideeën op de zotste momenten. Alleen als ik ze 's nachts krijg, sta ik er niet voor op. Ik ga ervan uit dat ik ze wel zal onthouden als ze de moeite waard zijn. Als ik het tegen de ochtend vergeten ben, was het niet goed genoeg. Het zou natuurlijk ook kunnen dat hier mijn inherente luiheid de overhand krijgt', lacht hij.

Vilvoordenaar, wereldburger

Luc Brewaeys en zijn vrouw wonen een kleine twintig jaar in Vilvoorde en voelen er zich thuis. Hun kinderen zijn geboren en getogen Vilvoordenaren. 'En het huis is bijna afbetaald,

dat is geen slecht gevoel.' De keuze viel op Vilvoorde uit praktische overwegingen. 'We kwamen van het platteland, waar we altijd twee auto's nodig hadden. Dat vonden we niet alleen duur, maar ook ecologisch onverantwoord. Hier zitten we niet alleen vlakbij de Ring en de E19 naar Antwerpen - op twintig minuten ben je in de Singel - maar ook op een boogscheut van het station. We wonen in een rustige straat, dichtbij alle mogelijke winkels. Ik doe dus veel boodschappen te voet.'

Brewaeys komt uit Antwerpen. Hij is tweetaalig opgevoed en spreekt intussen vlot negen talen. 'Nederlands, Frans, Engels en Italiaans spreek ik bijna dagelijks; ook in het Duits, Pools, Japans, Tsjechisch en Kroatisch kan ik

me meer dan behoorlijk uit de slag trekken. Ik vind het prettig om de taal te kunnen spreken van de plaats waar ik kom. Muzikaal gevoel helpt enorm als je talen wil leren; al helemaal om een taal accentloos te leren spreken.' Geen wonder dat Brewaeys zich 'wel een beetje Vilvoordenaar voelt, maar toch vooral wereldburger'. 'Ik kan bijvoorbeeld begrijpen dat taal in deze regio gevoelig ligt. Ik merk uiteraard ook dat hier almaar meer Frans wordt gesproken, maar in se vind ik al die communautaire perikelen toch vooral onzin. Ik heb er allemaal bijzonder weinig last van.'

Geef ouderen een stem

De gemeenten hebben de sleutels in handen om een toekomstgericht ouderenbeleid te voeren. Een lokaal ouderenbeleid is echter veel ruimer dan de zorg en de bouw van woonzorgcentra en serviceflats.

TEKST Gerard Hautekeur ■ FOTO Filip Claessens

Ouderenbeleid heeft ook met huisvesting, groenvoorziening, inrichting van de openbare ruimte, (verkeers)veiligheid en vele andere beleidsdomeinen te maken', benadrukt professor Dominique Verté van de Vrije Universiteit Brussel. Verté ligt aan de basis van tal van ouderenbehoefteonderzoeken in verschillende gemeenten in Vlaanderen en de Rand. In totaal zijn er 70.000 ouderen bevraagd. 'Als we de situatie van ouderen tussen de provincies vergelijken, vinden we een zeer gelijklopende situatie op het vlak van vergrijzing, huisvesting, gezondheid en mobiliteit, maar gigantische verschillen tussen de gemeenten onderling en soms zelfs tussen de wijken binnen eenzelfde gemeente.

Een toekomstgericht ouderenbeleid moet afgestemd zijn op die lokale context.'

Participatie

'Om de lokale situatie goed in beeld te brengen, moet het lokale bestuur in dialoog gaan met de ouderen. In een aantal gemeenten bestaat een seniorenadviesraad, maar vaak beperkt die raad zich tot het organiseren van activiteiten voor ouderen en heeft hij minder te zeggen in het beleid. De klassieke seniorenraden hebben het bovendien moeilijk om jongere, hogeropgeleide gepensioneerden te bereiken. Bij het peilen naar de behoeften moet je erover waken dat de grote verscheidenheid in de bejaardenpopulatie aan bod komt.'

'Ouderen kun je actiever betrekken door rond concrete thema's of projecten te werken', vervolgt Verté. 'Ik pleit voor een betrokkenheid van ouderen gedurende het hele beleidsproces, dus niet enkel bij het analyseren van problemen, maar ook bij het zoeken en het realiseren van oplossingen. Je moet niet enkel knelpunten, maar ook de competenties van de ouderen in kaart brengen.'

Huisvesting

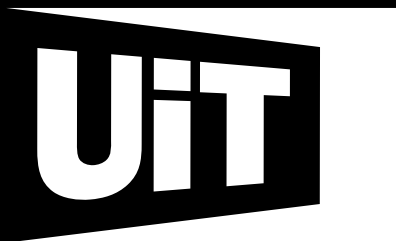
Een toekomstgericht ouderenbeleid beoogt een zo groot mogelijke onafhankelijkheid van zorg. Die onafhankelijkheid begint bij een aangepaste huisvesting. Als ouderen thuis zelfstandig willen blijven wonen en de regie over het eigen leven willen behouden, is de aanpassing van de woning een eerste vereiste. Uit de ouderenbehoefteonderzoeken blijkt dat ongeveer 40 procent van de woningen onaangepast is. Ouderen die nog zelfstandig in hun eengezinswoningen verblijven, wonen vaker in een oude woning dan jonge mensen. Bij 80-plussers ontbreekt vaak het basiscomfort, zoals centrale verwarming en een badkamer met WC. Mensen moeten dus goed op tijd nadenken waar ze oud willen worden, de eigen woning tijdig aanpassen of plannen maken om te verhuizen. Een belangrijk gegeven is dat in de Rand 86 procent eigenaar is van de woning (in Vilvoorde en Drogenbos ligt dit aanzienlijk lager).

Woonomgeving

Een prachtige, aangepaste woning wordt echter snel een *gouden kooi* als je niet of zeer moeilijk naar buiten kunt omdat de stoepen niet toegankelijk zijn of het openbaar vervoer ontoereikend. Een toekomstgerichte ouderenbeleid maakt werk van de herinrichting en de toegankelijkheid van de publieke ruimte, zodat mensen gebruik kunnen maken van de voetpaden, kruispunten veilig kunnen oversteken en zich zonder hindernissen naar de buurtwinkel of naar de markt kunnen begeven.

Naast de aantrekkelijke woonomgeving zijn ook de sociale contacten en de sociale verbinding tussen mensen van kapitaal belang. Het gaat daarbij om laagdrempelige ontmoetingsplaatsen, zoals een pleintje met zitbanken, een plaatselijk café of een lokaal dienstencentrum. Voor de buurtverbondenheid is de inzet van vrijwilligers essentieel. Zo kunnen ze ouderen een handje toesteken bij het buitenzetten van de vuilnisbakken. Het versterkt de positieve sociale controle. Tot slot heeft ouderenbeleid uiteraard ook met de organisatie van de zorg in de gemeente te maken en de samenwerking tussen verschillende actoren. Zo zouden de professionals in de woonzorgcentra een grotere bijdrage kunnen leveren in de ondersteuning en de opleiding van mantelzorgers.

AGENDA
MEI
2013

in de Rand

Gevoelige vrouwenportretten

EX
PO

De ogen zijn de spiegels van de ziel. Voor zijn twaalf indringende vrouwenportretten vroeg **Danny Van der Elst** aan twaalf vrouwen, die hij in het alledaagse leven had leren kennen, om zich even te concentreren op iemand die hun leven sterk had beïnvloed. Meteen versomberde hun gezicht of fleurde het op. De vrouwen keken droefgeestig, verdrietig of verward als ze aan een verloren geliefde dachten. Kunnen ze nog wel voldoende vertrouwen schenken aan een nieuwe partner na de nare breuk die psychische littekens in hun gemoed kerfde? Om de spontaneïteit van hun reacties te garanderen nam Danny Van der Elst de foto's onmiddellijk nadat hij zijn vragen had gesteld. Hij fotografeerde dezelfde vrouwen ook in al hun natuurlijkheid zonder make up of oogschaduw. Ze nemen geen gekunstelde pose aan, maar blijven zichzelf. Hoewel het allemaal scherpe beelden zijn, vallen de details niet eens op. Deze vrouwen zijn trots op hun lichaam en op de foto's die ervan zijn gemaakt. Danny Van der Elst studeerde letterkunde aan de KU-Leuven. Voor *Girls* ontving hij de Award van de Europese federatie van beroepsfotografen.

lijkt nadat hij zijn vragen had gesteld. Hij fotografeerde dezelfde vrouwen ook in al hun natuurlijkheid zonder make up of oogschaduw. Ze nemen geen gekunstelde pose aan, maar blijven zichzelf. Hoewel het allemaal scherpe beelden zijn, vallen de details niet eens op. Deze vrouwen zijn trots op hun lichaam en op de foto's die ervan zijn gemaakt. Danny Van der Elst studeerde letterkunde aan de KU-Leuven. Voor *Girls* ontving hij de Award van de Europese federatie van beroepsfotografen.

TOT 3 JUN
Girls

Danny Van der Elst
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

119 km vluchtroute

JA
ZZ

Spannende jazz die je in ver-voering brengt zonder dat je een houvast wordt geboden.

74 Miles Away heeft een patent op muzikale vluchtroutes. De Brusselse jazzmuzikanten **Louis Van de Leest, Eric Paquet, Pierre Anckaert** en **Stefan Bracaval** weten precies hoe ze hun publiek kunnen blijven boeien door jazzstandards te vermijden en de transparantie van hun melodieën te beperken.

De naam voor hun project hebben ze geleend van jazzsaxofonist Cannonball Adderley, die in 1967 een bejubeld album onder die titel uitbracht. De vier heren treden in het voetspoor van Herbie Hancock en Chick Corea zonder hun stijl te imiteren. Dankzij de gesofisticeerde apparatuur lijkt hun sound op bevlogen momenten zelfs futuristisch. Ook vanuit het dj circuit worden hun muzikale experimenten nauwlettend gevolgd. Dat de muziek niet al te complex is, bewijst het succes bij het publiek van Studio Brussel.

WO · 8 MEI · 20.30

74 Miles Away

Grimbergen, foyer, 02 263 03 43

Pruimen, preskop en ballonnen

VA
RIA

De Palokewijk strekt zich uit over Dilbeek, Sint-Jans-Molenbeek en Sint-Agatha-Berchem. *Stoep en Drempeel* organiseert daar, met de steun van CC Westrand, dit jaar zijn artistiek buurtproject. 'Thema is *In de ban van de ring*', zegt Elisabeth Maesen. 'De grote ring loopt dwars door de wijk en dat zorgt voor heel wat ongemakken. Wij willen Paloke teruggeven aan de bewoners. We steken alle stoepen in een nieuw kleedje. Nadien planten we vijf pruimenbomen en stellen een kookboekje samen, waarin ook de legende van Antoon en het varken wordt verteld.' De *Antonieten* verzorgden indertijd de pestlijders. Om in hun onderhoud te voorzien kweekten ze knordieren, die ze vrij op straat lieten rondlopen. In parochies, die aan Antonius zijn toegewijd, worden op zijn naamdag varkenskoppen verkocht. Het heili-

genbeeld, dat in de Palokewijk wordt vereerd is privé-bezit, maar wordt nu uitgeleend voor een processie en de uitstalling in een café. Tijdens het openingsfeest op 24 mei worden honderden paarse pruimballonnen op het domein van In de linde opgelaten. **Nicole en Hugo** vertolken hun *Schietgebed* en *Goede morgen, morgen*, het lijflied van de bewoners van Michielsheem. Klavecijnist **Robert Cogen** verzorgt thuis een gelegenheidsconcert. Voor de slotpicknick *Le Déjeuner sur l'herbe* aan residentie Paloke brengt iedere deelnemer voedsel mee. In de Verrijzeniskerk worden die dag ook rondleidingen georganiseerd. ■ LD

24 MEI TOT 1 JUN
Groeten uit...?

Stoep en Drempeel
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Rokkenjager verandert

Vooruitgang? Welke vooruitgang?

VOR
MING

De Nederlandse columnist **Christian Weijts** (NRC, Groene Amsterdammer) en romancier **Willem Van Zadelhoff** discussiëren in het kader van de Literaire Loketten over de verhouding tussen impasse en vooruitgangsoptimisme. Nadat in de jaren negentig de economische groei onstuitbaar leek, verloren de goeroes van het vooruitgangsoptimisme het vertrouwen, mede door de aanslagen van 9/11 en de ban-

kencrisis. Weinigen durven nog een onderbouwde positieve toekomstvisie te formuleren. Weijts citeert uit zijn bestseller *Euforie*: 'We wonen in andermans gedachten, wandelen door fantasieën van derden, werken in verzinsels van anderen!'. Van Zadelhoff leest voor uit zijn trilogie *Een stoel. Een haven. Ga niet weg*, waarin hij de modernistische architectuur als uitgangspunt neemt. In deze woelige tijd bieden bedrijven, instellingen en instituten geen zekerheid en zijn we permanent op zoek naar een veilige thuis. ■ LD

WO · 8 MEI · 12.30

Architectuur, idealisme, literatuur

Christiaan Weijts en Willem Van Zadelhoff
Brussel, Loketten Vlaams Parlement,
www.deburen.eu

in chocola

THEA
TER

Laika en muziektheater Transparant bundelen hun krachten voor een hilarische opera buffa, geïnspireerd op Don Giovanni van Lorenzo da Ponte en Mozart.

Laat je smoking of kostuum maar thuis want meesterkok **Peter De Bie** nodigt je tijdens de voorstelling uit aan tafel. Het oorspronkelijke verhaal is zodanig bewerkt dat er ook een ongevoond driegangsmenu kan worden geserveerd. Don Giovanni ontpopt zich uitzonderlijk als chef-kok die de toeschouwers naar zijn keuken lokt. Hij kan zich maar moeilijk op de bereiding van de gerechten concentreren omdat hij zijn zinnen heeft gezet op verschillende vrouwen. Hij heeft hen niet in dienst genomen om hun kook- of serveertalent, maar om zo snel mogelijk van hun begeerlijke schoonheid te proeven. Hoewel hij strategisch tewerk gaat, loopt het toch uit de hand. Hij profileert zich als een driftkikker die zijn lusten maar moeilijk kan bedwingen.

De liefjes worden woest als ze merken welke versiertekniken hij toepast. Het speelveld wordt een slagveld van gedesillusioneerde jufvrouwen met gebroken harten. Uiteindelijk keren ze zich allemaal tegen hem en wordt hij door de goden uit de mensenwereld verbannen. Als straf voor zijn wandaden verandert de onverbeterlijke rokkenjager niet in steen, maar in chocola. Het libretto werd helemaal herschreven. De muziek is bewerkt voor hammondorgel (!), viool

en elektrische bas. Gitarist **Pieter Van Buyten** tovert zulke opwindende klanken uit zijn vuurrood instrument dat de kameropera even de rock-'n-roll toer opgaat, maar de muzikanten willen niet dat de doorwinterde operafreak afhaakt. Zij temperen hun bewegingen en gaan vervolgens helemaal op in de frivole melodieën.

Moraalridders hebben altijd veel kritiek gehad op het losbandige amoureuze leven van Don Giovanni. Ook in de omgeving van Mozart veroordeelden preutse lieden de immorele teneur. De oorspronkelijke partituur werd aan de andere kant unaniem bejubeld. Het slot, waarin de rokkenjager uit Sevilla naar de hel wordt gestuurd, kon maar op weinig begrip rekenen. Dat Peter De Bie er een smulfeest met chocolade van maakt, wordt vooral door het jonge publiek erg gesmaakt. Bij Le Volcan in Le Havre, die het stuk coproduceert, was iedereen in de wolken over het culinaire hoogstandje. ■ LUDO DOSOGNE

30 MEI TOT 1 JUN · 19.30

Opera Buffa

Laika & muziektheater Transparant
Grimbergen, op locatie,
02 263 03 43

Neuzen in de kelder

Studio Orka en Bronks hebben een mooie reputatie in het jeugdtheater. Dus is het logisch dat de verwachtingen hoog liggen als ze een keertje samenwerken. *Jacobsneus* heet het stuk dat ze samen presenteren. Het wordt gespeeld door het olijke trio **Randi De Vlieghe, Katrien Pierlet, en Lies Pauwels**. De première heeft plaats in Brussel, maar niet in het Bronks theater zelf. Studio Orka speelt graag op een speciale locatie, en dit keer kozen ze voor een kelder in een appartementsgebouw dichtbij de Basiliek van Koekelberg. In die kelder wonen een man en een vrouw. Ze oefenen een speciaal beroep uit, waardoor ze heel veel afweten van wat er zich allemaal boven hun hoofden afspeelt. De wereld in het appartement boven hen is namelijk een microcosmos waarin veel mensen niet echt samen met elkaar, maar naast elkaar wonen. Soms geeft iemand toe aan het verlangen om op zoek te gaan naar iemand. Zo is er dat ene meisje dat geen ouders heeft. Als zij het koppel in de kelder ontmoet, verandert er voor iedereen plots heel veel. De titel doet vermoeden dat er ook nog een Jacob in het spel is en dat er ook een rol is weggelegd voor ons reukorgaan. ■ MB

4, 5 EN 8 MEI

Jacobsneus (+7j)

Bronks / Studio Orka
Brussel, op locatie: Vrijheidslaan 17 (vlakbij
metro Simonis), 02 219 99 21

Leeg huis

© FILIP DUJARDIN

UKKEL Void House (2011), letterlijk vertaald Leeg Huis, is het eerste architecturale ontwerp van designer Gon Zifroni. Zifroni trekt het idee van een open, lege ruimte resoluut door. Hij kiest er uitdrukkelijk voor het gelijkvloers weg te laten en de publieke ruimte te laten doorlopen onder het huis, zodat er onder en achter het huis een semi-publieke ruimte ontstaat, toegankelijk vanaf de straat. Dit alternatieve model zie je ook bij de kibboets in Israël en in de Chinese architectuur waar het privéleven zich boven afspeelt en het gelijkvloers gemeenschappelijke, sociale ruimte is. De woning zelf is een rechthoekig volume tussen de aangrenzende muren van twee rijwoningen, met zicht op straat via twee raampartijen en een volledig glazen wand naar de tuin, waarin ook de inkomdeur past. Binnenin zijn twee vloerniveaus opgehangen, verbonden door één enkele stalen trap die van het gelijkvloers buiten tot boven naar het dakterras leidt. Zonder indeling in aparte kamers kan je vanuit iedere hoek van het huis de volledige ruimte zien, een unieke architecturale ervaring. Dit is een woning, gereduceerd tot de essentie, met een minimum aan structurele elementen en materialen. De sociale dimensie en openheid van Zifroni's ontwerp zijn lovenswaardig. Werkt dit model echter wel in een stad als Brussel, waar individuen haastig rond razen en alles doen om hun persoonlijke eigendom te vrijwaren? Brengt zo'n woning een dynamiek op gang in een buurt waar mensen elkaar nauwelijks kennen? Ter plaatse bots ik op een brede, gesloten houten poort en zoek ik tevergeefs naar de inkomdeur. ■ TDW

Planten en insecten slaan

VORMING

Herboristen onthullen de geheimen van geneeskrachtige planten en schadelijke insecten. Heel wat geneesmiddelen bevatten immers heilzame plantenextracten. Maar welke planten hebben een gunstig effect op het menselijk lichaam en welke zijn schadelijk? De Nationale Plantentuin en vzw Anders Gekruid organiseren een driedelige cursus/workshop over deze thematiek. Eerst wordt dieper ingegaan op gevaarlijke insecten, zowel kruipende als vliegende. Zij zuigen vaak bloed uit hun slachtoffer om er zichzelf of hun nakomelingen mee te voeden. Insectenbeten kunnen heel hinderlijk zijn. Welke muggenmelk effectief is voor de bestrijding ervan en hoeveel talkpoeder er op de getroffen plek aangebracht moet worden om de pijn te verzachten, wordt in deze workshop toegelicht. De tweede workshop

bij het begin van de zomer focust op eetbare bloemen. Zij kunnen depressies tegengaan en zijn een lekkernij als ze met sla of groenten worden gemengd. In het najaar komen de winterkwalen zoals verkoudheid en griep aan bod. Ook die kunnen vaak met planten worden behandeld. De workshops duren een hele dag en beginnen steeds met een verkennende wandeling door de tuinen. ■ LD

ZA · 18 MEI · 10.00
Insecten: preventie en remedie

Meise, Nationale Plantentuin,
02 26 09 70

De polsslag van de tijd

VARIA

Sinds Frie Leysen in 1994 met het *Kunstenfestival-*

desArts van start ging is het artistieke landschap in Brussel ingrijpend veranderd. Op de eerste affiche werd een wereld in vlammen afgebeeld. Er werden theatermakers uitgenodigd die aandacht vroegen voor de politieke brandhaarden. Van het programma-boek dat dit jaar de internationale manifestatie toelicht, zijn de voorpagina's gedeeltelijk weggeknipt. Het is een stille verwijzing naar de bezuinigingstornado die de culturele wereld niet heeft gespaard. 'Al bijna twee decennia brengen we compromisloze, grensverleggende producties voor een breed publiek', zegt Anne-Sophie Van Neste. 'Omdat we in de eerste plaats een creatiefestival zijn, kunnen we inspelen op de actualiteit. Artiesten uit de hele wereld tonen hoe ze vanuit hun overlevingsinstinct problemen te lijf gaan. **Toshiki Okada**

Straffe etsen en gravures

en zalven

EX
PO

Een olifant die als oorlogsmachine wordt ingezet, tartte in de 16e eeuw zeker de verbeelding. Hij prijkt nu op de affiches voor de tentoonstelling over *Hieronymus Cock* in het Leuvense museum M.

Tijdens de renaissance was **Hieronymus Cock** (1518-1570) met zijn vrouw **Volxcen Diericx** de belangrijkste Europese uitgever van prenten. Hij bestelde zijn ontwerpen bij inventieve meesters als Pieter Bruegel, Maarten Van Heemskerck, Frans Floris en vele anderen. Zo droeg hij bij tot hun internationale faam. De etsen en gravures werden op grote schaal verspreid en bereikten een ruimer publiek dan de schilderijen van deze kunstenaars. Van de deugden en de hoofdzonden van Bruegel worden naast de bekende moraliserende prenten ook voorbereidende tekeningen uit de collectie van de Koninklijke Bibliotheek en de Fondation Custodia getoond.

'Godsdienst en moraal speelden in die periode een grote rol', licht curator Joris Van Grieken toe. 'Hervormden en katholieken konden moeilijk met elkaar overweg. Om zijn commerciële belangen niet te schaden, koos Cock geen partij. Zijn houding is voorzichtig en vaak dubbelzinnig. Hij wilde alleen maar artistiek hoogwaardige prenten uitbrengen. De religieuze boodschap wordt onder de overrompelende technische hoogstandjes bijna verdoezeld.' Een volledige afdeling is gewijd aan de ruïnes van het oude Rome. 'In tegenstelling tot zijn Italiaanse collega's schrok Cock er niet voor terug om de archeologische sites in hun verval-

len staat te tonen. Anderzijds publiceerde hij ook architecturale voorbeeldboeken met klassieke Romeinse sculpturen en ornamenten. Een uitzonderlijke reeks ornamentprenten uit het Londense Victoria & Albert Museum is gedrukt op blauw papier en werd met wit en rood opgehoogd. Dat gebeurde met de hand. Waarschijnlijk dienden deze mooi verzorgde exemplaren als relatiegeschenk.'

Meer dan tien meter is de ingekleurde prent van de begrafenisstoet van Karel V. Daaruit blijkt Cocks verbondenheid met het Huis van Habsburg. Hij kon altijd rekenen op de steun van kardinaal Granvelle, de belangrijkste raadsman van de keizer. De kers op de tentoonstellingstaart wordt tot op het laatst bewaard. Bruegels *Landschap met de hazenjacht* is de enige prent die hij eigenhandig heeft geëts. Het werk lijkt een rebus. Het zinspeelt op twee wijsheden van Erasmus. 'Wie op twee hazen jaagt, vangt er geen enkele' en 'Je bent zelf een haas, die jaagt op een prooi'. ■ LUDO DOSOGNE

TOT 9 JUN Hieronymus Cock

Renaissance in prent
Leuven, Museum M,
www.mleuven.be

ageert in *Ground and floor* tegen de Japanse controlemaatschappij. **Milo Rau** bekritiseert in *The Moscow Trials* de censuur in Rusland. De Argentijn **Mariano Pensotti** analyseert het chaotische leven in Buenos Aires.' Het KunstenfestivaldesArts tracht steeds de band tussen Vlamingen en anderstaligen in Brussel te verstevigen. 'Wij waren het eerste festival met een tweetalige boventiteling. Anderen zijn ons hierin gevolgd. Engelstaligen kunnen rekenen op een samenvatting.' Er wordt ook naar een evenwicht tussen de verschillende disciplines gestreefd: Sloveens muziektheater, Tunesische dans, Portugees politiek theater, performance art, discussies en lezingen, ..., iedereen vindt zijn gading. ■ LD

3 TOT 25 MEI
KunstenfestivaldesArts
Brussel, Beursschouwburg
(festivalcentrum), www.kfda.be

Raadselachtige kronieken

EX
PO

Verrassend, grotesk en mysterieus ogen de werken van *Neo Rauch*. Het

lijkt alsof de 53-jarige kunstenaar uit Leipzig uit een andere wereld komt. Hij behandelt zijn thema's zo teatraal dat zijn collega's hem een 'geobsedeerde demiurg' noemen.

De muze liet hem niet in de steek. Toch blijft hij - zeker wat het immense formaat van zijn doeken en het figuratief karakter betreft - schatplichtig aan het sociaal-realisme. Hij maakt echter geen propaganda voor een staatsideologie, zoals dat tijdens de Koude Oorlog in het hele Oostblok schering en inslag was. Verwijzingen naar historische gebeurtenissen worden vermengd met moderne culturele aanknopingspunten. Dat leidt tot verwarrende, velduidige taferelen in retrostijl.

Het krioelt op de meeste doeken van figuren en nevenfiguren. Vaak worden op eenzelfde schilderij verschillende verhalen met een symbolische inslag verteld. Wie een werk wil doorgronden, moet er zijn tijd voor nemen. Voortdurend ontdek je elementen die je aanvankelijk niet hebt opgemerkt.

De tentoonstelling is opgebouwd volgens een omgekeerde chronologie. Op zijn jongste doeken karikaturiseert Neo Rauch de oorlogen en de veldslagen. De militairen gedragen zich als stripfiguren die met hun wapens omspringen als waren het speeltuigen. Maar in het plaatjesboek van de geschiedenis zijn er kostuums voor alle rollen. Een steeds weerkerend thema is het socialisatieritueel. Wie een andere culturele achtergrond heeft of niet in de pas loopt, wordt getemd. Daarbij wordt geen geweld geschuwd. De schilder gaat aan de slag met penselen die hij uit de bloederige buik van een walvis haalt. Op een ander doek lijkt de kunstenaar zelfs gewapend, maar dat is slechts schijn. Het instrument, dat de

vorm heeft van een geweer, blijkt een verfspuit. In de laatste zaal hangen twee kleinere ronde schilderijen (tondo's) die verwijzen naar barensweeën en de oermoeder. Rauch weet dat hij zich bij haar altijd kan herbronnen. Hier verschijnt ook de Anima, de personificatie van de ziel, die zich heeft losgemaakt van het lichaam en de geest. Dankzij haar is alles mogelijk. Haar verbeelding is niet doelgericht. In tegenstelling tot de succesvolle kunstenaar wil zij evenmin nuttig zijn. Hoewel de expositie zich beperkt tot de werken van de laatste twee decennia komen we al ogen en tijd te kort om ons onder te dompelen in Neo Rauchs artistieke wereld, die afwisselend realistisch en surrealistisch maar altijd onuitputtelijk is. Een toptentoonstelling. ■ LUDO DOSOGNE

TOT 19 MEI

The Obsession of the Demiurge

Neo Rauch

Brussel, Bozar, www.bozar.be

agenda

PODIUM

THEATER

Een lolita

NTGent
DO · 2 MEI · 20.30
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43
DO · 16 MEI · 20.30
Asse, Oud Gasthuis, 02 466 78 211

'n Kat es gin poos

Brussels Volkstejoeter
ZA · 4 MEI · 20.30
Asse, Oud Gasthuis, 02 466 78 21
ZO · 5 MEI · 15.00
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

4 EN 5 MEI · 20.30, 16.00 EN 19.00 Kind!

De Zonderlingen
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

VR · 10 MEI · 20.30

Herfstsonate
Theater Malpertuis & 't Arsenaal
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 11 MEI · 19.30 Strange interlude

Het Nationale Toneel
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

VR · 17 MEI · 20.30

Altijd 't zelfde
Tristero
Terlanen, ontmoetingcentrum
Den Turf, 02 687 59 59

De Idioot

Lazarus
VR · 24 MEI · 20.15
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00
ZA · 25 MEI · 20.20
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

30 MEI TOT 1 JUN · 19.30

Opera Buffa
Laika & muziektheater Transparant
Grimbergen, op locatie,
02 263 03 43

VR · 31 MEI · 20.00

Fallen Thoughts
Straattheaterspektakel studio Eclipse
Tombeek, kasteel Terdeck,
02 687 59 59

KIDS

4, 5 EN 8 MEI

Jacobsneus (+7j)
Bronks / Studio Orka
Brussel, op locatie: Vrijheidslaan 17
(vlakbij metro Simonis),
02 219 99 21

VR · 10 MEI · 19.00

Olifant en krokodil
Theater Anna's Steen
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZA · 11 MEI · 15.00

In de wolken
Sprookjes enzo
Asse, Oud Gasthuis, 02 466 78 21

ZO · 26 MEI · 15.00

Midzomernachtsdroompje (4-6j)
Fierlefant
Tervuren, GC Papeblok,
02 766 53 47

HUMOR

VR · 3 MEI · 20.30

Koñec
De Nieuwe Snaar.
Asse, Oud Gasthuis,
02 466 78 21

ZA · 4 MEI · 20.30

The Perfect Combination
Stenzel & Kivits
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

VR · 17 MEI · 20.30

Interesting times
Alex Agnew
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

23 EN 24 MEI · 20.30

Hier is wat ik denk
Wouter Deprez
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

24 EN 25 MEI · 20.30

5 voor 12
Jacques Vermeire
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

SENIOREN

DO · 2 MEI · 14.00

Schietgebed
Nicole & Hugo
Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 05 04

DANS

DO · 16 MEI · 20.30

Angle
Salva Sanchis
Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

MU ZIEK

DO · 2 MEI · 20.00

sjowER
Percussive
Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

VR · 3 MEI · 20.30

Mijn hart en mijn lijf
Helmut Lotti
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 4 MEI · 20.00

Drie akkoorden en de waarheid
Bart Herman
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZA · 4 MEI · 20.30

Tribute to Bob Dylan
Derek & The Triple D's
Tervuren, GC Papeblok,
02 766 53 47

Lief en leed

Zjef Vanuytsel &
Micheline Van Hautem
VR · 10 MEI · 20.30
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30
VR · 24 MEI · 20.30
Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

ZA · 25 MEI · 20.30

Will Tura
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 26 MEI · 20.00

The Fortunate Few
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Kind! (4 en 5/05)

sjowER (2/05)

Tribute to Bob Dylan (4/05)

KLASSIEK

VR · 3 MEI · 20.00

Raphaella Smits & Ensor Strijkkwartet

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

JAZZ

WO · 8 MEI · 20.15

Philip Catherine

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

WO · 8 MEI · 20.30

74 Miles Away

Grimbergen, foyer,
02 263 03 43

VR · 17 MEI · 20.30

Nordmann

Jesus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

FI LM

ZO · 5 MEI · 20.00

Shadow Dancer

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Argo

MA · 6 MEI · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI · 7 MEI · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DI · 7 MEI · 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO · 8 MEI · 20.30

Lincoln

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZO · 12 MEI · 20.00

Silver Linings Playbook

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Frits & Franky

MA · 13 MEI · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

WO · 29 MEI · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

The Master

DI · 14 MEI · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 28 MEI · 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DI · 14 MEI · 20.30

Les Misérables

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO · 15 MEI · 20.30

Kid

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

16 TOT 19 MEI · 19.00

Elevage de poussière / Dust breeding

film en ontmoeting
Brussel, Beursschouwburg,
www.deburen.eu

ZO · 19 MEI · 20.00

Zero Dark Thirty

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI · 21 MEI · 20.30

Le monde nous appartient

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 21 MEI · 20.30

Hitchcock

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO · 22 MEI · 20.30

The Impossible

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZO · 26 MEI · 11.00

Pinocchio

Grimbergen,
CC Strombeek, 02 263 03 43

MA · 27 MEI · 20.30

Life of Pi

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI · 28 MEI · 20.30

Los amantes pasajeros

Grimbergen,
CC Strombeek, 02 263 03 43

WO · 29 MEI · 20.30

Frits en Franky

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

EX PO

3 TOT 12 MEI

Urban exploration

groepstentoonstelling
Asse, Oud Gasthuis, 02 466 78 21

10 TOT 19 MEI

Nachtkijker

Patrick Bardyn
Sint-Pieters-Leeuw,
CC Coloma, 02 371 22 62

TOT 18 MEI

Jan Willekens

Merchtem, Nathalie Contemporary,
Brusselsesteenweg 150

TOT 19 MEI

The Obsession of the Demiurge

Neo Rauch
Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 19 MEI

Changing states

Contemporary Irish art
& Francis Bacon's studio
Brussel, Bozar, www.bozar.be

21 MEI TOT 5 JUN

Nachtkijker

Patrick Bardyn
Jesus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

TOT 3 JUN

Girls

Danny Van der Elst
Wemmel,
GC de Zandloper, 02 460 73 24

TOT 9 JUN

Hieronymus Cock

Renaissance in prent
Leuven, Museum M, www.mleuven.be

TOT 16 JUN

Authors

Sam Dillemans
Gaasbeek,
kasteel van Gaasbeek, 02 531 01 30

VOR MING

ZA · 4 MEI · 10.00

Lentegroen op je bord

Londerzeel,
Holle Eikstraat 34,
052 30 53 65

Shadow Dancer (5/05)

The Master (14 en 28/05)

Hitchcock (21/05)

Chocolade, het zwarte goud (17/05)

ZO · 5 MEI · 11.00

Waarde en belang van museale verzameling

Jan Hoet
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 7 MEI · 20.00

Meditatie als preventief medicijn

Hilde Van Couwenberghe
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO · 8 MEI · 12.30

Architectuur, idealisme, literatuur

Christiaan Weijts
en Willem Van Zadelhoff
Brussel, Loketten Vlaams Parlement,
www.deburen.eu

WO · 8 MEI · 20.00

Bretagne

Meise,
GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 17 MEI · 19.30

Chocolade, het zwarte goud

Culturama vzw
Asse, Oud Gasthuis,
02 466 78 21

ZA · 18 MEI · 10.00

Insecten: preventie en remedie

Meise,
Nationale Plantentuin,
02 26 09 70

WO · 22 MEI · 19.30

Crowdfunding, het grote redmiddel?

Brussel,
Rits café,
www.deburen.eu

ZO · 26 MEI · 11.00

Staatshervorming

prof. Hendrik Vuye
Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 34 02

DO · 2 MEI · 14.00

Doode Beemde

Neerijse, parking Kerk,
www.ngz.be

ZO · 5 MEI · 5.00

Vogelzang in de Oude Zuunvallei

Zuun,
parking Zonnig Leven,
0475 51 20 71

ZO · 5 MEI · 8.00

2ge Lewetocht

Huizingen, zaal centrum,
02 377 68 15

ZO · 12 MEI · 14.00

Tussen het bos de bomen zien

Hoeilaart, Bosmuseum,
www.ngz.be

ZO · 19 MEI · 14.00

Poel in het Land van Oppem

Wolvertem,
kerkhof Oppemstraat,
www.natuurpunt.be

ZA · 25 MEI · 20.30

Op zoek naar koesterburen

Sint-Genesius-Rode,
parking Sint-Barbarakerk,
www.natuurpuntrode.be

ZO · 26 MEI · 6.00

Nachtvinders in het Velvaartbos

Meise, Velvaartbos,
www.natuurpunt.be

ZO · 26 MEI · 14.30

Gaspeldoornvallei-wandeling

Sint-Pieters-Leeuw,
parking gemeentehuis,
0475 51 20 71

WO · 1 MEI · 10.00

Brabantse vaarhappening

Vilvoorde, Steenkaai,
02 218 54 10

3 TOT 25 MEI

KunstenfestivaldesArts

Brussel, Beursschouwburg
(festivalcentrum),
www.kfda.be

ZA · 4 MEI · 18.00

Zuiders wereldwinkletentje

Zellik, CC Asse,
02 466 78 21

ZA · 11 MEI · 11.00

Jam'in Jette

Brussel,
jeugdperk Jette,
www.jaminjette.be

DO · 16 MEI · 19.00

European Literature Night Brussels

Brussel, diverse locaties,
www.deburen.eu

TOT 19 MEI

hemelVAART

literair en artistiek fietsparcours
Erfgoeddag
Gaasbeek,
kasteel van Gaasbeek,
02 531 01 30

24 MEI TOT 1 JUN

Groeten uit...?

Stoep & Drempel
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA · 25 MEI · 15.30

Rainbow4kids

ten voordele van schoolproject
in Kenia
Vlezenbeek, schuur Keymolen,
www.rainbow4kids.be

Kinderhoogdag

ZO · 26 MEI · 13.30

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

ZO · 2 JUN · 13.00

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

www.randkrant.be

Wil je een voorproefje van het volgende nummer van RandKrant? Nieuwsgierig naar de keuze van een aantal programmamakers uit de culturele centra van de Rand? Wil je weten hoe en waarom een aantal van onze medewerkers hun teksten of foto's maken? Wil je mee over grenzen piepen? Neem een kijkje op www.randkrant.be en ontdek onze website.

Vogelzang in de Oude Zuunvallei (5/05)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de Uitdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – UIT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de Uitdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
Uitdatabank.be

Jan Hoet op bezoek in Strombeek

‘Kunst helpt de ogen te openen’

Jan Hoet (1936) werd recent geplaagd door gezondheidsproblemen, maar verkeert ondertussen weer in topvorm. Tussen een paar tentoonstellingen door, zakt hij af naar het CC Strombeek voor een lezing over collectievorming, de kunstdiscipline waarin hij de voorbije veertig jaar uitblonk.

TEKST Michaël Bellon ■ FOTO Filip Claessens

Met de collectie van het Stedelijk Museum voor Actuele Kunst (S.M.A.K.) in Gent, bezorgde Jan Hoet België haar eerste verzameling internationale hedendaagse kunst. Begin mei laat Jan Hoet in de schouwburg van het CC Strombeek zijn licht schijnen over het samenstellen van publieke kunstcollecties. ‘Voor mij is alles begonnen met de Vereniging voor het Museum van Hedendaagse Kunst, die in 1957 werd opgericht. Ik was als kunsthistoricus lid van deze vereniging, die toen vanuit het Gentse Museum voor Schone Kunsten opereerde. In 1975 ben ik directeur geworden van het eerste Museum van Hedendaagse Kunst in België’, vertelt Hoet. In 1999 kreeg het museum een eigen locatie en veranderde de naam in S.M.A.K. ‘De grootste verwezenlijking is dat

we belangrijke internationale kunstenaars uit de belangrijkste strekkingen vanaf de jaren zestig bij elkaar hebben kunnen brengen. Kunstenaars van de Cobra-beweging, het nouveau réalisme, de arte povera, de land-art, de conceptuele kunst; allemaal belangrijke bakens. Ook de Belgische scène ben ik altijd van nabij blijven volgen. We kochten al vroeg Luc Tuymans of Berlinda De Bruyckere.’

Publiek aanspreken

Hoet was de pionier van kunstmanifestaties in de openbare ruimte, zoals *Chambres d’Amis* in 1986 of *Over the Edges* in 2000. Hij beroerde er het grote publiek mee. ‘Hedendaagse kunst heeft de Vlamingen onrechtstreeks de ogen geopend voor de actualiteit. Vroeger konden mensen in België nergens terecht voor internationale hedendaagse

kunst. Ook de media waren heel gesloten en conservatief. Toen de journalisten van de BRT naar *Chambres d’Amis* kwamen, vonden ze die tentoonstelling een schandig en banaal circus, maar ik kreeg wel de steun van jonge mensen die zich begonnen te manifesteren. Later kregen we via de media de kans om het publiek aan te spreken. Soms leidde dat tot geïrriteerde reacties, maar de mensen begonnen zich vragen te stellen.’

De financiën

Geld speelt een belangrijke rol in de wereld van de hedendaagse kunst. ‘Zeker in het begin was er weinig geld. Met het S.M.A.K. hebben we tot 1999 moeten wachten om een eerste subsidie van de staat te krijgen. Daarvoor kregen we een klein budget van de stad Gent. Voor het overige moesten we het hebben van sponsors, maar vooral van intense persoonlijke contacten met de kunstenaars.’ Vlaanderen heeft een hele weg afgelegd als het op het verzamelen en appreciëren van hedendaagse kunst aankomt, maar waakzaamheid is geboden. ‘Wat ontbreekt, is een museum voor hedendaagse kunst in Brussel, de hoofdstad van Europa. Wiels is natuurlijk een fantastische *kunsthalle*, maar geen museum met een eigen collectie. Met Tate Modern in Londen, Centre Pompidou in Parijs, of het Stedelijk Museum in Amsterdam kunnen we ons niet meten. Ook dat is een financieel probleem. Het gevaar daarbij is dat we te protectionistisch gaan denken en opnieuw alleen kunst kopen die Belgisch is of populair is bij het publiek.’

Tot slot nog de vraag van één miljoen: waarom koop je bepaalde werken en kunstenaars wel en andere niet? ‘Ah, dat is het moeilijkste. Ik doe alles intuïtief, maar wel vanuit de ervaring dat een kunstenaar vanuit zijn persoonlijke verbeelding altijd iets individueels moet brengen met een referentie naar wat vooraf ging. Het gaat om verbeelding en reflectie. Voor een museumcollectie is het belangrijk dat ze representatief is. Representatief voor een bepaalde stroming en representatief voor een bepaald oeuvre. Het is ook meegenomen als je een vroeg werk van een bepaalde kunstenaar in je collectie hebt.’

ZO • 5 MEI • 11.00

Waarde en belang van museale verzameling

Jan Hoet

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

De tentoonstelling *About Waves* met werken uit de collectie van het S.M.A.K. loopt er nog tot 7 mei.

Europees verbroederen

Op dinsdag 7 mei organiseren de cultuurraad en het gemeenschapscentrum de Kam in Wezembeek-Oppem een Europees feest. Een ideale gelegenheid voor de Vlaamse en internationale gemeenschap om elkaar beter te leren kennen en om op een ontspannen manier de Europese idee een lokaal gezicht te geven.

TEKST Nathalie Dirix ■ FOTO Filip Claessens

Het Europees feest in Wezembeek-Oppem is aan de 18e editie toe. Elk jaar wordt er een Europees land in de kijker geplaatst. Dit jaar is dat Frankrijk. Marc Snoeck, centrumverantwoordelijke van GC de Kam: 'Om 19.30 uur start de infobeurs waarop je allerlei toeristische informatie over het partnerland geserveerd krijgt, maar ook nuttige informatie vindt over de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap. Voor sommige buitenlandse inwoners van onze gemeente is dit een unieke gelegenheid om meer te weten te komen over allerhande activiteiten en mogelijkheden die de Vlaamse Gemeenschap ter beschikking stelt. Om 20 uur starten we met een aantal getuigenissen. Een drietal inwoners van het partnerland brengen elk hun verhaal in het Nederlands. Het is mooi om zien hoezeer het publiek waardeert dat de internationale inwoners van hun gemeente de moeite doen om hun taal te spreken. Die persoonlijke verhalen

zijn bijzonder boeiend. Iedereen heeft een eigen, uniek verhaal over wat en wie hen naar Vlaanderen bracht. In veel gevallen is dat de liefde... Daarna volgt er een attractie door een groep van inwoners van het land dat in de kijker staat. Dat kan een optreden van een band, een koor of een andere performance zijn. Het valt elk jaar opnieuw op met welke fierheid ze hun act brengen. Je merkt dat ze het als een hele eer ervaren om ons iets authentieks van hun land te tonen. En ten slotte is er een receptie met typische hapjes en tapjes zodat je ook kunt proeven hoe het partnerland smaakt.'

Verhalen en dansen

Dit jaar is het dus de beurt aan Frankrijk. Dat betekent dat de 365 Fransen die in Wezembeek-Oppem wonen een uitnodiging in hun bus krijgen om naar het Europees feest te komen. Daarnaast zijn uiteraard de lokale inwoners uitgenodigd en expats die dit feest niet willen missen. Met als gevolg dat het aantal aanwe

zigen van jaar tot jaar stijgt. Wat begon als een samenkomst van ongeveer vijftig genodigden is vandaag uitgegroeid tot een avond waar een honderd zestig mensen aan deelnemen. 'Mensen komen graag naar de verhalen van hun buitenlandse medeburgers luisteren, maar vinden het ook interessant om te vernemen wat dit internationale publiek aan Vlaanderen apprecieert. Keer op keer vertellen ze ons dat ze het weer als het grote minpunt ervaren. Dit wordt grotendeels gecompenseerd door ons lekker eten en onze ambachtelijke bieren. Opvallend is ook dat ze ons in het begin als afstandelijk ervaren. Ze voegen er wel onmiddellijk aan toe dat, eens het ijs gebroken, de contacten almaar warmer en hartelijker worden. Het vraagt alleen wat tijd. Het succes van deze avonden heeft ook te maken met het verrassingseffect. Je weet niet precies wat zo'n avond gaat brengen en dat trekt aan. Zo was de avond met Estland bijzonder verrassend. De Estse volksdansgroep is er toen in geslaagd om ook de lokale aanwezigen volgens hun traditie te laten dansen. De sfeer was geweldig. Als je de verschillende gemeenschappen zo samen op de binnenkoer van de Kam Estse folklore zag dansen, dan kon je niet anders dan zin krijgen om mee te doen. Ook de avond met onze Poolse vrienden zal ik niet snel vergeten. De Poolse bieren en korte drankjes (vodka, jenever) zorgden voor een bijzondere sfeer die tot in de vroege uurtjes duurde. De twee voorbeelden illustreren hoe karaktervol en bruisend zo'n feest kan zijn. Tijdens zo'n feestavond steek je niet alleen veel op over een ander Europees land, je kunt er praten met mensen van elders en de sfeer van hun land op een heel directe manier beleven. Eigenlijk is het een heel concrete en tastbare toepassing van de Europese gedachte.'

DE Europäische Verbrüderung

Der Europatag am 7. Mai im gemeinschaftscentrum de Kam in Wezembeek-Oppem ist mittlerweile bei der 18. Ausgabe angelangt. Jedes Jahr wird dabei ein europäisches Land im Besonderen vorgestellt. Dieses Jahr handelt es sich um Frankreich. Bei den Feierlichkeiten werden touristische Informationen geliefert, erzählen eine Reihe von Menschen ihre persönliche Geschichte, wie sie in Flandern gelandet sind, werden Auftritte, Getränke und Imbisse angeboten. 'Die Leute kommen gerne, um sich die Geschichten von ihren

ausländischen Mitbürgern anzuhören, finden es aber auch interessant zu vernehmen, was dieses internationale Publikum an Flandern schätzt. An einem solchen Festabend lernt man nicht nur viel über ein anderes europäisches Land hinzu, sondern kann auch mit Menschen sprechen, die von anderswo gekommen sind, und die Atmosphäre ihres Landes auf ganz direkte Weise erleben. Eigentlich ist es eine ganz konkrete und greifbare Anwendung des europäischen Gedankens', sagt Marc Snoeck, der Zentrumsleiter vom GC de Kam.

Natuur met internationale allure

Op de plaats waar ooit voorzien was om de grote ring rond Brussel te sluiten, ligt nu een onwaarschijnlijk mooi en interessant natuurgebied.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

Ooit was het een park en behoorde het tussen 1890 en 1924 toe aan de katholieke voorman Charles Woeste, die in het Aalst van priester Daens een weinig benijdenswaardige rol speelde. Het gebied werd ternauwernood van de verkavelingswoede gered en overleefde vele aanslagen. Het Kinsendaal-Kriekenputdomein in Ukkel, op een steenworp van de grens met het Vlaams Gewest, is een bezoek meer dan waard. Ga het ontdekken en geniet ervan.

Beschermd natuurgebied

Grote natuur vind je ook op een kleine oppervlakte. Het domein is nauwelijks tien hectare groot, maar de soortenrijkdom is enorm. Veel oude bomen dateren nog uit de tijd dat het werd aangelegd, ongeveer in het midden van de 19e eeuw. Er staan prachtige exemplaren

van onder meer esdoorns, kastanjelaars, esen, wilgen, populieren en zoveel meer. Vele ervan zijn hol en een bekende overwinteringsplaats voor vleermuizen. Vooral omwille van deze diertjes maakt dit natuurgebied deel uit van Natura 2000, een Europees beschermd netwerk met hoge natuurwaarden.

Dat parkgedeelte is het oudste en best bewaard gebleven deel van het domein. Nu is het geëvolueerd tot een gevarieerd en gemengd bos waar de natuur uit zijn voegen barst. De fijnproevers en kenners kunnen hier de kleine bonte specht observeren, een specht die zo groot is als een mus. Met zijn typische zwart-wittekening is hij onmiskenbaar, maar opvallend kun je hem bezwaarlijk noemen. Zonder verrekijker kun je het vergeten, dan krijg je hem zeker niet te zien.

Bloemenpracht

Het Kinsendaal-Kriekenputdomein wordt bevloeid door de Kinsensbeek, Groelstbeek en de Geleytsbeek. Deze waterlopen worden gevoed door een groot aantal bronnen waarvoor het gebied bekend is. De Geleytsbeek werd gelukkig afgekoppeld van het rioolstelsel waardoor het heldere bronwater en dat van de propere Kinsensbeek en Groelstbeek deels in open

lucht stromen. Ooit stonden er een tiental molens op minder dan drie kilometer Geleytsbeek, maar daarvan heeft geen enkele de tijd overleefd. De enige overgebleven ruïne is die van de Neckersgatmolen, maar die ligt een paar kilometer stroomafwaarts hier vandaan.

De oorspronkelijke waterpartij aan de oever van de Geleytsbeek in Kinsendaal lag tientallen jaren verborgen onder de opvullende specie, maar nu is de oude glorie meer dan ooit terug met een keur aan planten- en diersoorten. Leefmilieu Brussel, de beheerder, heeft hier schitterend werk geleverd. De moerasbiotoop is een belangrijk natuurelement. De kletsnatte graslanden worden gemaaid en gehooïd, wat een ongeziene bloemenpracht oplevert in de zomermaanden. Boven de waterpartij is een ponton aangebracht dat je via een knuppelpad kunt bereiken. Bij mooi weer trekt het vele nieuwsgierigen die zich wat verdiepen in het bruisende waterleven. Rond deze tijd zie je daar de eerste libellen en waterjuffers opduiken die zich aan de gras- en zeggengels hebben verpopt tot onweersaanbare vliegende draken die om ter meest uitmunten in sierlijkheid en kleurenpracht. Van op dat houten platform kun je de natuur

Verveling

Uit nietsdoen en verveling ontstaan mooie dingen, hoor ik op de radio. Mja, kan zijn. Zo herinner ik mij plots dat ik veel mooie dingen heb gedaan in de tijd van het niets doen.

Zoals genieten van de eerste zonnestrallen in april, van het struinen van terras naar terras, van het eten van een pitta, van het lameren met mensen van allerlei slag, van het luisteren naar aria's op zondagochtend, van het dromen van zuiderse eilanden vol mooie vrouwen, van het kijken naar de witte strepen in de blauwe lucht, van het lezen van het boekje *Het recht op luiheid* van Paul Lafargue, van het vertellen van onnozele grappen, van het lezen van filosofische traktaten, van het boeren van onze namen. Moeilijk voor mijn vriend want hij heet Jean-Frédérique Van Overbeke d'Ydewalle, maar na veel doorzetting, aanmoediging en een pijnlijk middenrif lukt het hem. En ja, ik beken, van het stelen van poepsjieke auto's, liefst décapotable en met veel paarden onder de capot, om een statement tegen het kapitalisme te maken maar toch vooral om een beetje bezig te blijven en er een plezierig toertje mee te doen en de wagens dan perfect terug af te leveren, enkel wat benzine lichter. Het is meer leren dan stelen, net zoals het hoofdpersonage doet in de film *Le monde nous appartient* van Stephan Streker, een magnifieke, sfeervolle prent over de dagelijkse strijd met het leven in Brussel en omgeving.

Een filmisch eerbetoon ook aan die prachtige (verloederde) brug op de grens van Laken en Molenbeek met vergezicht op Tour en Taxis, het rangeerstation en de Noordwijk (meteen ook een tijdsdocument, want binnen enkele jaren zal hier een gloednieuwe wijk uit de grond worden gestampt; voor wie nog een woonst zoekt), en aan die geweldige tunnels van de kleine ring. Vrrroamm. Kerosine in de neus en een kop vol kronkels. Vrrroamm. Here we come.

Deze brug staat in mijn persoonlijke top acht van vergezichten in Brussel, samen met

de lift aan het justitiepaleis, Hoogte 100, de bovenste verdieping van Parking 58, de Tui-
nen van de Bloemist, het balkon van de Basi-
liek van Koekelberg, de bovenste bol van het
Atomium en de appartementsblokken van
op de grote ring ter hoogte van de verkeers-
wisselaar met de E40 (liefst met wat mist). En
binnenkort ongetwijfeld ook de nieuwe hoge
woontoren aan het kanaal in Laken. Ik push
mijn vriend Jean-Frédérique nu al om er op
de hoogste verdieping een appartement aan
te schaffen, zelf heb ik er het geld niet voor.
Prachtig toch hoe Brussel eruit ziet van op al
deze uitzonderlijke plekken.

Ja, vanuit verveling ontstaan mooie din-
gen, want uit pure ledigheid hang je dan soms
de toerist uit in eigen hoofdstad. En dat valt
ongelofelijk mee. Zo was ik onlangs op een
van de eerste zonnige apriildagen in het Ter
Kamerenbos, dat enkel in oppervlakte moet
onderdoen voor Central Park New York. Je kan
er voor 1 euro overgezet worden naar het idyl-
lische Ile Robinson, alwaar je je met cocktail
en toast champignons neer kan vleien in een
strandstoel. Je hoort er je eigen taalbarome-
ter anno 2013 langskomen. Ik vang flarden
Nederlands, Frans, Engels, Spaans, Italiaans,
Arabisch, Deens, Duits, Pools op. Binnen het
uur ben je met het openbaar vervoer in Brus-
sel zowat overal. Dat moet je eens in andere
grootsteden proberen. De metro werkt uitste-
kend, al vind ik het verschil tussen Simonis Le-
opold en Simonis Elisabeth nog steeds moei-
lijk te vatten. Met de fiets moet je soms een
pittige kuitenbijter trotseren, maar ook dat
is doenbaar. De tijden dat de automobilisten
de fietsers echt van de weg reden, zijn toch al
even voorbij. Akkoord, het is niet alles peis en
vree. De stad ligt er op sommige plaatsen vuil
bij en kan lawaaierig druk zijn, maar kan ook
ongelofelijk inspirerend zijn. Voor mijn vol-
gende toertje ga ik op zoek naar een Maserati
Mistral en ik solliciteer voor een rol in de vol-
gende film van Streker.

TEKST Geert Selleslach

rustig observeren van op de eerste rij. Neem een loep en een verrekijker mee, want met het blote oog zie je lang niet alles in detail. Als je je gedeisd houdt, heb je veel kans om de ijsvogel te spotten. In deze tijd van het jaar vliegt het oranjepijpje voorbij, een van onze mooiste *witjes* (dagvlinders), dat graag in vochtige graslanden vertoeft. Enkel de mannetjes hebben gekleurde bovenvleugelpunten, de wijfjes zien er uit als de andere witjes-soorten die nu trouwens ook al vliegen. Een van de bijzonderste planten aan de beekoevers is de bittere veldkers die je nauwelijks elders in het Brussels Gewest terugvindt, maar die ook in de Vlaamse Rand behoorlijk zeldzaam is. Kinsendaal-Kriekenput maakt deel uit van het Brusselse blauwe netwerk dat bestaat uit veel meer natuurgebieden en parken dan je voor mogelijk houdt. Het ligt tevens op de route van de Groene wandeling die langs de gewestgrens heel wat groene en blauwe gebieden met elkaar verbindt en waarop je heerlijk kunt wandelen en fietsen.

KAART

Topografische kaart: NGI 31/7-8 (schaal 1:20.000).

Het belang van het oude

Het Museum voor Oudere Technieken (MOT) in Grimbergen is door de Vlaamse Gemeenschap erkend als regionaal museum. Het is een trekpleister voor lagere scholen, telt 15.000 bezoekers per jaar en is een referentie voor onderzoekers. Johan David, pionier en conservator van het MOT, blikte bij zijn afscheid tevreden terug op deze realisaties.

TEKST Gerard Hautekeur ■ FOTO Filip Claessens

Johan David is wijlen ere-burgemeester Jef Mensalt erkentelijk dat hij hem in 1980 de kans bood om in Grimbergen een museum op te starten. Het MOT kreeg onderdak in drie beschermde monumenten: het Guldendal, de Liermolen en de Tommenmolen. 'Het belang van oudere technieken staat buiten kijf', aldus David. 'Tot pakweg 250 jaar geleden waren

water, wind, de menselijke en dierlijke spierkracht de belangrijkste energiebronnen. De handgereedschappen worden nog dagelijks gebruikt. Om de meest geavanceerde computer te demonteren heb je een schroevendraaier nodig. Die oudere technieken liggen aan de basis van de moderne wetenschap. De technische kennis en inzichten zijn essentieel.'

Ateliers

Het MOT beschikt over een uitgebreide, gespecialiseerde bibliotheek met 37.000 titels en bezit 7.000 handelscatalogi, een indrukwekkende bron van de geschiedenis van technieken. 'Ons allereerste doel is de ontsluiting van die kennis voor een zo ruim mogelijk publiek. Een belangrijk doorgeefluik zijn de ateliers die het MOT organiseert voor scholen. Tijdens het schooljaar zijn de drie tot vier ateliers per dag volgeboekt. Jaarlijks doen 5.000 leerlingen kennis op over de oudere technieken door dingen zelf aan den lijve te ondervinden. Zo ervaren ze dat ze een zware koffer van 50 kg niet met de hand kunnen optillen, maar dat het met een hefboom wel lukt. In het broodatelier kunnen ze zelf graan malen, aanwezig zijn bij een maalbeurt met de watermolen, het deeg kneden en het eigen brood bakken in een met hout gestookte oven. Ook andere ateliers zoals houtbewerking, verlichting en Arabica zijn echte doe-plaatsen. Dezelfde filosofie hanteeren we bij volwassenen. In het kader van de campagne *Red de bakoven* organiseert het MOT dit jaar een driedaagse stage om zelf een bakoven te bouwen. Onder begeleiding van een ervaren ovenbouwer doorlopen de cursisten alle stadia van het bouwen. Op de laatste dag stoken ze de zelfgemaakte oven warm en bakken er brood. Na de stage gaan ze thuis aan de slag.'

Nieuwe media

Naast de bezoekers die naar de tentoonstellingen, bibliotheek of andere activiteiten ko-

DE Die Bedeutung des Alten

Das regionale Museum für Ältere Techniken (MOT – Museum für Ältere Techniken) in Grimbergen zählt jährlich 15.000 Besucher und ist sowohl eine Attraktion für Grundschulen als auch eine Referenz für Forscher. 'Die Bedeutung von älteren Techniken steht ausser Frage. Die Handwerkzeuge von früher werden noch täglich verwendet. Die älteren Techniken stehen am Ursprung der modernen Wissenschaft', sagt der scheidende Konservator Johan David. Das MOT verfügt über

eine umfangreiche Fachbibliothek mit 37.000 Titeln und besitzt 7.000 Handelskataloge, eine beeindruckende Quelle zur Geschichte von allerlei Techniken. 'Unser allererstes Ziel besteht in der Erschliessung dieses Wissens für ein möglichst breit gefächertes Publikum. Als wichtiger Vektor dafür dienen die Workshops, Ausstellungen und Aktivitäten, die Bibliothek. 'Seit einiger Zeit kann man das MOT auch virtuell besuchen und die Sammlung online erkunden.

natuurlijk

Notoir dakbewoner

Er zijn mensen met een voorkeur voor het platteland en er zijn er die zweren bij de stad. Dat is ook zo bij vogels. Een notoire stadsmus is de gierzwaluw die rond deze tijd onze contreien op grote hoogte binnenzeilt vanuit het zuiden. Vanaf nu gaan deze luchtacrobaten zich snel vestigen in stedelijke gebieden. En dat is in de Rand niet anders. Gierzwaluwen hebben een absolute voorkeur om zich in stedelijke gebouwen te nestelen, liefst onder dak-

pannen. Je zou ze het niet nageven, maar ondanks hun lengte van ongeveer vijftien centimeter slagen ze er in om tussen kleine spleten hun weg te vinden naar een holte onder een dakpan. Daar broeden ze en zijn ze druk in de weer met het voederen van de jongen.

Ze vallen op met hun hoge geluiden en met hun fantastische scheervluchten aan onwaarschijnlijk hoge snelheden. Ze vliegen meestal hoog in de lucht, maar als je

men, zijn er een toenemend aantal mensen die het MOT virtueel bezoeken en de collectie online raadplegen. Bij de start van het MOT, 33 jaar geleden, had David nooit kunnen vermoeden dat de nieuwe media een bondgenoot zouden worden in de ontsluiting van de kennis over de oudere technieken. 'Niet enkel hogeschoolden, maar almaar meer kortgeschoolden sturen een mail met hun vraag voor informatie. Daarom ontsluiten we onze kennis over oudere technieken eveneens via het internet. Al meer dan tien jaar werkt het MOT met het databestand Identificatie Document, afgekort ID-DOC. Het is een online hulpmiddel bij het identificeren van technische voorwerpen. De werktuigen van de schrijnwerker, de wagenmaker, de kuiper, de houtakker, de klompenmaker en de mandenmaker zijn zo goed als volledig verwerkt op de site ID-DOC. Gebruikers kunnen zich binnen de verschillende deelsectoren (zoals hout en metaal) makkelijk een weg banen.'

Nationale erkenning

De afscheidnemende conservator is zelf een levend kenniscentrum. In de afgelopen jaren heeft hij veel tijd geïnvesteerd om die kennis door te geven aan zijn team. 'Onze wetenschappelijke medewerkers en de educatieve dienst staan borg voor een hoopvolle toekomst van het MOT.' Tot slot drukt David de wens uit dat het nieuwe gemeentebestuur alles in het werk zal stellen om een erkenning op landelijk niveau te verkrijgen. 'Dit kan

door het probleem van het museumdepot op te lossen en het project bouwsteen van het Prinsenkasteel te verwezenlijken. Met de indeling op landelijk niveau en de aanvullende subsidies kan het MOT een nog grotere uitstraling krijgen.'

i www.mot.be, 02 270 81 11, info@mot.be
Op zaterdagen 4 en 18 mei kan je, van 14 tot 18 uur, in Guldendal een demonstratie smeden en in de Liermolen een demonstratie malen volgen.

ze van dichtbij ziet in de nestomgeving zijn ze groter dan je zou denken. Ze leggen ongelooflijk lange afstanden af in de loop van hun bestaan. Onophoudelijk cirkelen ze door het zwerk op zoek naar allerlei insecten. Ze verbruiken veel energie en hebben dus altijd honger zodat ze steeds op jacht moeten.

In de loop van de vele duizenden jaren hebben ze verlerd om op de grond te komen. Hun pootjes zijn zo zwak ontwikkeld dat ze er nauwelijks kunnen op staan. Lopen lukt al helemaal niet en als ze van op de grond moeten opvliegen zijn ze echt hulpeloos. Ze blijven dus onophoudelijk in

de lucht, ook om te paren en te slapen. Het enige moment waarop ze voet aan wal zetten, is tijdens de broedperiode. Hun nesten liggen altijd onder daken waar ze zich makkelijk kunnen uitwurmen en als het ware laten vallen om uit te vliegen.

Jammer genoeg voor de gierzwaluwen worden steeds meer gebouwen kier- en spleetvrij gemaakt waardoor hun nestgelegenheden systematisch verdwijnen. Dat levert hen ernstige problemen op en daardoor gaan hun aantallen sterk achteruit. Tegenwoordig worden sommige huizen echter zo ontworpen dat gierzwaluwen en andere vogels er toch nog kunnen broeden. De huizen

worden wel duurzaam gebouwd en hebben een zuinig energieverbruik. Het vraagt wat verbeelding en kennis van een architect of bouwfirma, maar er bestaan tegenwoordig wel degelijk oplossingen om vogels toch nog broedkansen te geven in onze nieuwe, goed geïsoleerde huizen. En anders kun je nog altijd je toevlucht nemen tot speciale pannen die voor gierzwaluwen een goede nestgelegenheid bieden. Met een beetje goede wil van de mens kunnen de stadsvogels nog voldoende aan hun trekken komen zodat ze niet hoeven uit te sterven.

TEKST Herman Dierickx

‘Ik begin, en de hoed komt uit mijn

In de Rand wonen en werken de meest uiteenlopende kunstenaars en ambachtsmensen. Ze werken in ateliers van alle vormen en stijlen. In onze reeks *Ateliers in de Rand* tonen we de variatie, proeven we de sfeer, zien we wat er gebeurt. Deze maand maken we hoeden bij modiste Kathleen Robberechts.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

Haar fascinatie voor hoeden is diep geworteld in haar jeugd in de Grimbergse wijk Verbrande Brug. Als klein meisje mocht Kathleen Robberechts meedoen met een optocht van buren en familieleden. Iedereen verkleedde zich en zij kreeg een hoed op. ‘Ik wou dolgraag weten hoe die in elkaar zat, maar ik moest er vanaf blijven.’ *Hoe maak je een hoed?* Ze bleef het zich afvragen en had na haar middelbare school liefst een opleiding tot modiste gevolgd, maar omdat haar ouders vreesden dat ze er nooit haar brood mee zou verdienen, ging ze toch een andere richting uit. Passie kruipt echter waar ze niet gaan kan. Uiteindelijk volgde ze de opleiding in avondschool. ‘Wij waren domme leerlingen’, grinnelt ze. ‘We bleven met opzet zitten om toch maar naar school te kunnen blijven gaan.’ Sinds eind jaren 90 is hoeden maken haar bijberoep.

Kathleen Robberechts geeft allerhande workshops voor verenigingen en bij haar thuis. Feest- en zomerhoeden ontwerpt ze op bestelling. Haar wintercollectie met viltlen hoeden maakt ze in de zomer. ‘Ik begin gewoon en ik zie waar ik uitkom. Als alle basishoeden eenmaal klaar zijn, begin ik aan de afwerking. Daarin zie je de lijn van de collectie het best.’

Natte wol

In haar keuken in Elewijt ruikt het naar natte wol. Op het aanrecht staat een stoomapparaat met daarop een *cloche* – een basisvorm in vilt waaruit je om het even welke hoed kunt vormen. Op de cloche verschijnen kleine druppeltjes. ‘De hoed nat maken en stomen is de eerste stap. Wanneer dat eenmaal is gebeurd, trek je de cloche stevig over een mal. Zo krijgt de hoed zijn definitieve vorm.’

De grote berging achter de keuken staat vol materiaal. Cloches in alle kleuren, linten, knopen, elastiek, maar ook rekken met houten mallen: voor vierkante en ronde hoeden,

EN Hats off to Kathleen Robberechts

The milliner Kathleen Robberechts’ home is the venue for a variety of workshops she organises for various associations. She designs party and summer hats on the basis of commissions. Her winter collection of felt hats is produced during the summer months. ‘I just start creating and then I see what I end up with. Once all the hats in their basic form are completed I start on the finishing touches. That is the best way of making out the collection’s

theme. ‘Kathleen trained as a style and colour advisor but tends to rely on her intuition more than anything else. ‘The textbooks dictate what the best hat should be for a round-faced woman, for example, but I have no qualms about breaking the rules. The face has to be beautiful, and that is achieved by offering the right colour. As far as I am concerned, the woman takes precedence over the hat. The whole thing has to be done to perfection.’

Ongekende variaties

vingers'

gedekte exemplaren, met grote of met kleine, symmetrische en asymmetrische randen. 'En dit is nog maar de helft. De rest staat in mijn grote atelier in Beigem. Daar ben ik veel beter uitgerust, maar mijn zoon woont nu in dat huis, dus ik heb een deel van mijn materiaal naar hier verscheept.' Zo'n 100 mallen heeft ze intussen en als ze er op een beurs of rommelmarkt nog mooie tegenkomt, kan ze de lokroep niet weerstaan. 'Ik heb ooit een mal gekocht, waarvan ik bij thuiskomst besefte dat ik er zo eigenlijk al eentje had.'

Terwijl de cloche in de keuken rustig voort stoomt, toont ze een zwart hoedje dat bijna af is. 'Dit is een recuperatiehoed. Je kunt van een oude hoed een volledig nieuwe maken, andere vorm en al.' Zo gaf ze recent een workshop aan enkele dames die oude hoeden op de kop hadden getikt in een kringwinkel. 'Het is fantastisch om van zo'n goedkoop, oud hoedje een origineel nieuw exemplaar te maken.'

Af

In de woonkamer heeft Kathleen Robberechts een selectie hoeden uitgestald. Ze toont een vrij hoog model met een smalle rand, wit vilt afgewerkt met een reeks grote, zwarte kruisstekken. 'Deze past het best bij grote dames', vindt ze. Mij raadt ze er een aan die het midden houdt tussen een pet en een baret. 'Aan dit model dacht ik meteen toen je hier binnen stapte', zegt ze. Klanten die een hoed bij haar bestellen kunnen snuisteren tussen alle mogelijk pashoeden, Kathleen luistert naar wat ze willen en geeft advies. 'Daarna ga ik aan de slag. Ik neem het materiaal in de kleur die de klant heeft gekozen, ik hou haar gezicht voor ogen, en vervolgens komt de hoed uit mijn vingers.' Het gebeurt dat een klant iets wil wat Kathleen niet bij haar vindt passen. 'Dan maak ik er twee: eentje zoals ze heeft gevraagd, en eentje zoals ik het zie. Meestal is het die tweede die gekozen wordt.'

Kathleen heeft zich bijgeschoold in stijl- en kleuradvies, maar ze gaat toch vooral af op haar gevoel. 'Volgens het boekje moet een vrouw met een rond gezicht een hoed dragen die er zus of zo uitziet. Ik durf daar tegenin te gaan. Het gezicht moet mooi uitkomen, en dat gebeurt door de juiste kleur. De hoed moet bij mij niet primeren, de vrouw moet dat doen. Het geheel moet af zijn.'

In restaurant Clash in Brussegem vertelt chef-kok Frederique Drappier over zijn tajine van lamsjarret met raapjes, courgetten en wortelen.

Wortelen. Sinds de oudheid gekend en al duizenden jaren geteeld in Midden-Azië. Egyptenaren en Romeinen kennen ze in verschillende kleuren: paars, rood, lichtgeel en wit. Het gebruik ervan beperkt zich tot medicinale doeleinden. De eerste vermeldingen van de oerwortelen komen rond de 10e eeuw uit Afghanistan. Daarna dringt de groente stilaan in Europa door. Eerst zijn enkel de paarse en gele varianten bekend.

Varianten

In de 17e eeuw, na een eeuwenlange cultivering van de gele variant, willen de Nederlandse boeren een eerbetoon brengen aan Willem van Oranje. In het Noord-Hollandse plaatsje Hoorn wordt de oranje Hoorn wortel gekweekt. Het is de ons alom bekende oranje wortel geworden. Ondertussen is het een wereldgroente. Alle variaties stammen van deze originele Nederlandse wortel af. Er zijn heel wat types, zoals de busselwortelen of bospeen (Amsterdamse Bak). Zij worden met loof verkocht en zijn de eerste voorjaarswortelen, slank en iets afgestompt, sappig en heel goed van smaak. De waspeen (Nantes), iets grover, wordt los verkocht en bij ons vooral geteeld als zomerwortel. Dan hebben we de echte winterwortelen of breekpeen (Berlikumer, Flakkeese). Zij worden in mei gezaaid om in oktober uit te groeien tot de grootste grove wortel. Hij is stevig, voedzaam en kan lang bewaard worden. Verder zijn er nog meerdere rassengroepen, bij ons soms totaal onbekend maar in een ander werelddeel dan net weer het populairst. Het onderscheid zit hem in de vorm en de afmetingen, de teeltperiode en het gebied. De meeste varianten hebben toch ongeveer dezelfde wortelsmaak.

Gezond

Wortels zijn gezond en goedkoop. Ze bevatten een schat aan mineralen (koper en

magnesium) en vele vitamines. We weten allemaal dat wortelen caroteen bevatten, die het menselijk lichaam omzet in vitamine A. Dat is onder meer goed voor het functioneren van de ogen en je krijgt er een mooi tintje van. Wortelen stimuleren de lever en aanzien de lever allerlei gifstoffen afvoert, is de wortel een prima natuurlijke manier om ziektes te voorkomen. Ze hebben ook een positieve werking op het hart en stimuleren de productie van rode bloedlichaampjes. Met wortelen kan je alle kanten op: koken, stomen, roerbakken,... Wortelen zijn een belangrijk ingrediënt in onder andere hutsepot, soep, stoofschotels en gesneden rauwkostmengsels. Verse wortelen zijn feloranje met een pluim van frisgroen loof bovenop. Je kan ze tot een maand bewaren op een koele donkere plaats buiten de koelkast.

Voor zijn tajine in restaurant Clash braadt chef-kok Frederique Drappier de lamsstukjes eerst in een pan. Wanneer ze bijna klaar zijn, blust hij ze met een lamsfond. Het vet en de braadresten neemt hij eraf. De vloeistof, die zich tijdens het garen gevormd heeft, is rijk aan smaak en gaat door een zeef zodat alleen het vloeibare sap overblijft. Daarin bakt hij nog een chlotje. De groenten worden eerst een beetje voorgekookt tot ze net niet gaar zijn. Daarna gaan alle ingrediënten (courgette, raap, wortelen) en de lamstukjes samen in de tajine. Daarbij de verrukkelijke kruiden koriander, curcuma, ras el hanout, komijnpoeder en munt. De jus wordt erover gegoten. De tajine gaat dan een uur in de oven om alle smaken op te nemen en het vlees wordt super mals.

TEKST Anne Baekens

i Onze medewerkster Anne Baekens gaat in de rubriek **kwestievansmaak** samen met een aantal chef-koks uit de Rand op zoek naar bijzondere, doodgevone of verrassende smaken. Deze maand sprak ze met chef-kok Frederique Drappier van het restaurant Clash, Nieuwelaan 127 in Brussegem, 02 569 05 90.

lostinderand

Roger Van Vooren (56) is een freelance fotograaf uit Zaventem. Naast de surrealistische en melancholische reeks *Onderweg* – postkaarten met een hoek af, noemt hij ze zelf – maakt Roger ook sobere, indringende portretten. Hij heeft meerdere expo's in België op zijn actief en werd recent gevraagd als setfotograaf voor een nieuwe Vlaamse film. Roger blijft onderweg, zijn foto-credo blijft onveranderd: minder is meer.

www.rogervanvooren.com

Voor een solidaire samenleving

Chili, 1984-1987. Aida Baeza Barra zit drie jaar in de cel, zonder proces, omdat ze deel uitmaakt van een linkse protestbeweging tegen dictator Pinochet. 'Ik heb in de gevangenis analfabeten leren lezen en schrijven. Een harde tijd, maar ook mooi.'

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

Aida is zeventien jaar wanneer generaal Augusto Pinochet een staatsgreep pleegt tegen de socialistische president Salvador Allende. Pinochet voert een schrikbewind waarbij ruim 130.000 (linkse) burgers worden gearresteerd en tienduizenden worden gemarteld. Nog eens tienduizenden mensen vluchten het land uit. 'Iedereen die anders dacht dan hij was een vijand en een doelwit', vertelt Aida.

Aida behoort tot die andersdenkenden. Haar vader was een linkse militant die Allende steunde. Zijn dochter trok de lijn door. 'Van mijn vader heb ik het engagement geërfd om me voor een solidaire samenleving in te zetten.' Ze sloot zich aan bij protestbewegingen die opkwamen tegen de dictatuur en de extreme armoede. 'Wij hebben de kracht van de dictatuur onderschat, de repressie was enorm. Ik heb vele vrienden zien sterven en in 1984 heeft de politie mij thuis opgepakt, ik was toen 27 jaar.

Ik werd gefolterd en belandde in de gevangenis, zonder enige vorm van proces en zonder te weten hoelang ik zou moeten zitten. Dat werden uiteindelijk drie jaar. De aantijgingen waren wapenbezit en terroristische acties, maar daar was niets van aan en ook nooit bewezen. Mijn proces is trouwens pas na 24 jaar afgehandeld. Pas daarna kon ik als een vrij burger opnieuw mijn geboorteland bezoeken.'

Niet klein gekregen

In de gevangenis werd Aida mentaal aangepakt door pesterijen als het veelvuldig doorzoeken van haar cel of het afschaffen van bezoeken. De periode in de gevangenis scherpte haar rechtvaardigheidsgevoel nog aan. 'Veel gevangenen waren analfabeet. Ik heb ze leren lezen en schrijven en hen doen inzien hoe verschrikkelijk het regime was. Hoe raar dat ook klinkt, het was eigenlijk ook een mooie ervaring.' Na haar vrijlating was het verre van peis en vree. 'Ik moest mij

GROOTSTE CHILEEN ALLERTIJDEN

Salvador Allende, symbool van een geweldloze strijd voor een rechtvaardige samenleving.

MOOIESTE PLEK IN CHILI

Puerto Fuy, aan het Piriuhuecomeer in het zuiden van Chili.

MOOIESTE HERINNERING AAN CHILI

Het familiefeest bij mijn ouders thuis na dertien jaar ballingschap, toen ik voor het eerst mijn papa, mama, familie en vrienden terugzag.

FR Pour une société solidaire

Chili, 1984-1987. Aida Baeza Barra est en prison depuis trois ans, sans procès, parce qu'elle est membre d'un mouvement protestataire de gauche contre le dictateur Pinochet. 'Nous avons sous-estimé la puissance de la dictature, la répression a été terrible. J'ai vu mourir un grand nombre d'amis. La police m'a arrêtée chez moi en 1984, j'avais 27 ans. J'ai été torturée et me suis retrouvée en prison, sans la moindre forme de procès et sans savoir combien de temps je resterais enfermée. Mon procès vient de se clôturer après 24 ans. Ce n'est qu'au terme de cette période que j'ai pu à nouveau visiter mon pays natal comme citoyenne libre.' La période qu'elle a passée en prison a encore aiguisé son sentiment de justice, mais la situation au Chili s'est finalement avérée trop dangereuse et elle a fui vers la Belgique. Elle habite depuis 15 ans à Strombeek et elle continue toujours à se battre pour une société solidaire.

elke week op de rechtbank melden om te tonen dat ik in het gareel liep. Bij nieuwe protestacties volgden er altijd represailles van de politie. Het was dan telkens bang afwachten of we zouden worden opgepakt, omdat onze namen bekend waren. Ook mijn broer is in die tijd gefolterd. Onze advocaat heeft ons uiteindelijk aangeraden het land te verlaten, onze veiligheid was niet meer verzekerd.'

Blijvend engagement

Aida en haar man vluchtten naar Argentinië, waar ze dankzij mensenrechtenorganisaties een visum voor België kregen. 'We zijn in november 1987 toegekomen in België, een land waar we de taal en de cultuur niet van kenden en waar het heel koud was', weet de nu 56-jarige Chileense Belgische nog goed. Het koppel kon terecht in een flat in Koningslo en kreeg drie kinderen: Nadia (23) en de tweeling Gaspar en Ruben (19).

Aida scheidde van haar man. Ze hertrouwde en woont nu vijftien jaar in Strombeek. Aida vervolmaakt haar al voortreffelijk Nederlands in het CVO en geniet van het cultuuraanbod van CC Strombeek. De nieuwe Belgische zet haar maatschappelijk engagement in ons land voort. Ze werkte elf jaar op de communicatiedienst van 11.11.11, vandaag is ze zorgkundige in een psychiatrische instelling in Ganshoren. 'Ook in België is er sociale ongelijkheid. Met Groen werk ik mee aan solidariteitsacties voor armen. De onzekerheid die asielzoekers hier moeten doorstaan, vind ik schrijnend. Tegen deze zaken blijf ik me verzetten.'